

lm
LUTHERSK MISSION

16

31. august 2012
Årgang 112 · Løssalg 20 kr.

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

» For måske første gang i LM's historie udgav vi noget, som andre advarede imod. Det blev meget synligt, at den helt homogene enhedskultur var væk

Ebbe Kaas
side 9

» Hvad gør det ved os at forblive i folkekirken? Noget tyder på, at en del præster skifter lære

Peter O.K. Olofson
side 13

» For at fastholde Bibelens budskab og advarsel mod rigdom tror jeg, det er vigtigt, at vi igen og igen hører det forkyndt. Det kunne måske også være godt for nogle af os at udfordre os selv lidt på dette område

Yvonne Solgaard
side 15

Få

Tilsyneladende er resultatet det samme, hvad enten man tager eller får noget. Men det er altså kun tilsyneladende.

Man kan sige om et menneske, som fik hjertestop, men som kom tilbage til livet, at "han fik sit liv igen".

Hvis man derimod siger om et menneske, at han "tog sit liv", betyder det, at han døde.

Så at "tage" og at "få" er modsætninger. Man kan ikke "tage" liv uden at ødelægge det. Liv kan man kun have ved at "få" det.

"Hvor har vi dog fået meget i livet", siger de to gamle ægtefæller taknemmeligt ved deres diamantbryllup. "Han/hun har givet

mig alt," smiler de godmodigt i munden på hinanden.

"Hvor har jeg dog taget meget," siger indbrudstyven til sig selv, mens han sidder og trækker tingene op af sækken efter nattens tyvetog.

Man kan ikke bytte om på "tage" og "få"!

Thi intet kan du tage,

alt kan du få af Gud

- synger Poul Gerhardt.

Man behøver altså ikke at "tage" noget, når man kan "få" det hele af Gud. Det gør det hele meget lettere!

Leif Bach Kofoed

Ansvar for livet med Gud

Det er en stor udfordring for unge at finde ind i et kristent fællesskab efter efterskolen eller i den nye studieby

AF KAJA LAUTERBACH

På efterskole oplever mange unge at leve i et euforisk lovsangsmiljø, og skolen sørger for andagterne. Her er det naturligt og let at være kristen.

Men så kommer de hjem og skal selv tage ansvar for deres liv med Gud. For at finde ind i LMU eller et andet kristent fællesskab.

Lidt ældre unge flytter til en anden by for at tage en uddannelse. Pludselig står de over for mange muligheder, når det gælder valg af menighed, hvor de tidligere måske bare valgte det samme som forældrene uden at tænke så meget over det.

Læs to unges overvejelser på side 10.

FOTO: KAJA LAUTERBACH

At leve uden sex før ægteskabet

LMU går mod strømmen med kampagne til vejledning af unge

FOTO: SXC.HU

AF DITTE OLSEN

Kort før sommerferien satte Luthersk Missions Unge gang i ny kampagne.

FEM I SEX-kampagnen er lavet for at hjælpe og vejlede de unge, som gerne vil leve uden sex før ægteskabet.

"Det er bestemt ikke moderne at gå ind for ægteskabet på den måde, som Bibelen taler om det," siger landsleder i LMU, Reidar Puggaard Poulsen.

"Men vi går frimodigt mod strømmen med denne kampagne til de unge, fordi

vi tror, at Gud taler sandt om ægteskab og sex."

På lmu.dk skriver de om hensigten med kampagnen:

"FEM I SEX kampagnen er lavet, for at minde dig om sandheden: At Gud vil dig det bedste. Så hvis han siger, at du skal vente med sex, til du er blevet gift - ja, så er det ikke for at spænde ben for din lykke, men så er det fordi, han vil give dig det allerbedste."

Mangfoldighed af materialer

Kampagnen består af pjecer, video, bolsjer, artikler og meget mere. LMU-kon-

sulenterne lancerede kampagnen på Haderslev Næs Bibelcamping i uge 28 og i uge 30 på Virksund Bibelcamping. Begge ugerne var "Ung Uge", hvor de fleste campister er i målgruppen.

En del af materialet sendes ud til alle LMU-kredse. Kampagnen er lavet i samarbejde med Evangelisk Lutherskmissionsforenings Unge, som også vi bliver præsenteret for materialet i løbet af sommeren.

Tjek selv LMU's mangfoldighed af kampagnemateriale - og tip dine teenagebørn, ugifte venner og interesserede bekendte.

Jens Ole Christensen; Vi behøver ikke hver gang bruge taletid på det, vi ikke vil lære af

Fra Landsstyrelsens (LS) møde den 24.-25. august i Hillerød. Ved generalsekretær Jens Ole Christensen.

Budget 2013

En stor del af dette møde gik med at forberede budgettet for 2013. Målsætningen er, at 2013 skal have et budget i balance efter nogle år med store underskud. LS drøftede intenst, om det stadig er en realistisk målsætning. Målsætningen fastholdes.

Temaet gav også anledning til en mere overordnet drøftelse: Hvad er den inderste kerne i det, der altid har været LM? Måske skal LM på længere sigt vælge at satse stort og målrettet på nogle af de nuværende aktiviteter – i overensstemmelse med LM's dna – og overlade andre til andre organisationer. Dette tema vil blive taget op i formandsberetningen på generalforsamlingen.

Trossamfund

Høringsfasen er i gang, og det hurtigt arbejdende udvalg arbejder for tiden særligt med juridiske spørgsmål. Det handler ikke alene om intern LM-jura, men også om trossamfundets indplacering i almindelig dansk kirkejura.

Knud Skov, Herning, har afløst Reidar Puggaard Poulsen i udvalget.

Evaluerings af strukturændring

Samarbejdsudvalget for ansatte i Danmark har foretaget en spørgeskemaundersøgelse af samtlige medarbejderes vurdering af den nye struktur. Der er nogen kritik af forskellige forhold. LS godkendte samarbejdsudvalgets forslag om at gå ind i en proces sammen med en ekstern konsulent for at få lagt gode spor for det fremtidige samarbejde.

Stilling genbesættes ikke

Det blev besluttet, at Inga Provstgaard Mogensen's stilling ikke genbesættes. I 2011 overgik Anne Sode Grønnebæk til en stilling som teamleder i Cambodja. Dermed er konsulentstaben på sekretariatet reduceret med to stillinger.

LS finder det nødvendigt, at sekretariatet gennemgår arbejdsrutiner og serviceniveau, for at arbejdsopgaverne fremover kan udføres af den stab, der nu er på det internationale sekretariat.

Generalforsamlingen forberedes

Dagsordenen for landsgeneralforsamlingen til oktober blev drøftet: trossamfund, fusion af LMU-LM Kids og vedtægtsændring i forhold til grundlagsparagraffen bliver centrale temaer.

Hermed bliver denne generalforsamling den første efter vedtægtsændring i 2008, hvor generalforsamlingen får afgørende politisk indflydelse.

Næste landsstyrelsesmøde bliver den 28.-29. september i Hillerød.

Tæt ved 360 unge på LM's skoler

LMH og efterskolerne er i fuld gang efter sommerferien

AF KAJA LAUTERBACH

Det nye skoleår er nu i gang, og alle LM's skoler melder om, at elevholdene er kommet godt fra start.

Efterårsholdet på LMH er allerede fem uger inde i forløbet. Der er 40 elever på holdet, og seks af dem følger undervisningen på integrationslinjen. Tro & Mission har tidligere nævnt, at LMH laver et særligt tilbud for farsitælende elever – fem af de seks integrations elever følger dette tilbud.

Ledige pladser i Sædding 305 unge er i løbet af sidste

FOTO: SKC.HU

halvdel af august begyndt på en af LM's fire efterskoler.

Både Løgumkloster Efterskole og Efterskolen Solgården i Tarm er fyldt helt op med henholdsvis 107 og 94 elever.

Sædding Efterskole har med 53 elever stadig en del ledige pladser i både 9. og 10. klasse. Men de er glade for at være kommet i gang og er ved godt mod, meddelers forstander Rasmus B.

Houler.

Stubbekøbing Efterskole har også mange elever. 51 på selve efterskolen, og dertil kommer 13, der går på den særligt tilrettelagte STU-uddannelse LivogJob.

essens;

Inspiration fra Norge

AF JENS OLE CHRISTENSEN
GENERALSEKRETÆR
JOC@DLM.DK

En af sommerens store oplevelser var, at jeg igen fik lov til at deltage i Norsk Luthersk Misjonssambands (NLM) generalforsamling. Jeg har gjort det to gange før, og igen kom jeg hjem med mange inspirerende billeder på nethinden.

Nu ved jeg godt, at der er fejlklider i de billeder: På en generalforsamling ser vi festen, men ikke hverdagen. Størrelsen (5.000 deltagere, heraf 900 børn) gør indtryk på en mand fra et land med

langt færre kristne, og det norske sprog rammer nogle følelser hos en mand som mig, der ikke har norsk som modersmål, men dog som min norske mors mål!

Med disse fejlklider i baghovedet vil jeg alligevel videregive noget af det, jeg gerne vil lære af:

- Stort – og konstant – fokus på mission. Først og fremmest internationalt, men også hjemme. Det er, som om mission bliver talningsnøglen for alle samlinger og alle diskussioner. Andre sager kommer dermed ned i øjenhøjde.

- (Tidligere) missionærer har høj status i NLM. Man hører det på måden, folk taler om hinanden på, og det giver pluspoint at kunne fortælle, at man har været i Bolivia eller Indonesien.

- Der føres tydelige og åbenhjertige diskussioner, og meningsforskellene kan være store. Men hvis jeg hører rigtigt, er kulturen mere præget af gensidig tillid end af mistillid.

- Man har over de sidste seks til otte år – under den nu afdøde generalsekretær Ola Tulluans ledelse – gennemført et stort generatons-skifte, således at den førende kristne avis *Vort Land* under generalforsamlingen udkom med overskriften: *Missionsforyngelsen*. Sådan en overskrift vil jeg gerne se i Kristeligt Dagblad et år efter min afgang!

- Man har mange af de samme smagsforskelle, som vi har, når det for eksempel handler om musik. Men lede-tråden for stilvalgene er: "Alle skal ikke kunne lide alt; men

alle skal kunne lide noget". Dermed fik én musikstil ikke lov til at dominere det hele.

- Kvinder er synlige og hørbare både i drøftelser, mødeledelse og forkynder-/vidnetjeneste.

- Bøn spiller en stor rolle ved alle samlinger, og der var mulighed for at søge personlige forbøn både i hallen og i tilstødende lokaler. Der var fast sjælesorgvagt under hele konferencen.

- Man taler ret frimodigt og direkte om, at mission koster penge. Måske er det overkill, at der er kollekt ved alle møder, men det er da inspirerende at se ...

Og så ved jeg, at nogle læsere vil spørge: "Var der ikke noget, du ikke vil lære af?"

Svar: "Jo, jo; men det behøver ikke hver gang være det, vi bruger taletiden på!"

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-tor 9-16, fre 9-15. Gaver til missionsarbejdet sendes til giro 542 7754 eller til bank 2230 - 0100078342.

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600. ISSN 1601-975X

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dml.dk
Birger Reuss Schmidt, ansv. red.
direkte tlf. 48 20 76 83
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Ditte Olsen, webredaktør
Ole Solgaard, journalist

Bibeltitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992

Pris
Danmark: 370 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 470 kr. pr. år.

Abonnement
Luthersk Mission
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
PBSnr.: 01793985, Deb.grp.: 00002
Abonnementet løber, til det bliver opsagt. Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer
Grundpris
Kr. 8,50 pr. spaltecentimeter
Småannoncer kun for private. 125 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift). Derefter 6,50 kroner pr. ord – max. 50 ord.

Deadline
Stof til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 4. september 2012.

Fritidsjournalister
Bornholm
Birger Pedersen
T 56 95 05 04
E aud.birger@lic-mail.dk
København
Kim Jørgensen
T 33 21 23 95
E kimskj@mail.dk
Christina Holmegaard Pedersen
T 59 27 40 02,
E cnilima@hotmail.com
Lolland-Falster
Jan Nielsen

T 54 85 44 96
E lrn_jan@mail.dk
Vestjylland
Gunnar Riis Jensen
T 97 12 74 62,
E gunnar@riis.mail.dk
Karin Mørk Nielsen
T 75 24 30 40,
E tiko@dlgtele.dk
Østjylland
Gitte Haahr-Andersen
T 86 17 73 03
E gitte.haahr@gmail.com

Annika Sonne; Det er o.k., at prædikenen er lidt længere end normalt, for den er ikke trivial

Samtaleprædikener afprøvet i Østerlars

Alle var meget positive over anderledes form på møder

I år var teltmøderne i Østerlars flyttet ind i borgerforeningens pavillon på byens legeplads.

AF KAJA LAUTERBACH

Der blev forkyndt om Jesus gennem samtale i Østerlars på Bornholm den 15.-18. august.

Da holdt LM nemlig pavillon-møderække med to prædikanter: bibellærer Peter Olsen og evangelist Henrik Hadberg.

Møderne begyndte med, at et stykke papir med dagens bibeltekst blev delt ud. Nogle ord og vendinger var fremhævet på forhånd. Tilhørere og prædikanter læste teksten sammen med det formål at finde ind til, hvad teksten selv siger.

Den ene prædikant stillede spørgsmål til den anden – dagligdags spørgsmål, som mange bibellæsere

sidder tilbage med, når de læser en tekst, og som man måske ikke får stillet til nogen.

"Hvad betyder det mon?" "Hvordan skal det forstås?" "Når du siger, at ... hvad betyder det så i mit liv?"

Spørgsmålene havde et dobbelt formål. Dels var de uddybende, og dels skabte de flow i forkyndelsen.

Samtaleformen gjorde også, at der var færre "svære ord" end i de fleste prædikener – og hvis de dukkede op, blev de straks mødt af et "Hvad betyder det?"

Et par gange blev der også givet mulighed for, at tilhørerne kunne stille de spørgsmål, de sad med.

Formen skræmmer ikke
Tilhørerne i Østerlars – i alle

aldre – var meget positive over den anderledes form, som møderne havde.

Flere gav udtryk for, at prædikenerne var længere, end de er vant til, men at formen med spørgsmål og svar gjorde, at de ikke følte lange.

"Det er o.k., at prædikenen er lidt længere end normalt, for den er ikke trivial. Og det er rigtig fint, at man kan følge med uden at skulle vide på forhånd, hvad det hele går ud på," sagde Annika Sonne på 18 år.

En af de ældre supplerede: "Jeg er ikke vant til, at man gør sådan her, men det skræmmer mig ikke."

Bibelteksten står tilbage
Prædikant Olai Poulsen fra Østerlars havde været med

til at stå for møderækken.

Han glædede sig over, at forkyndelsen var ud fra meget centrale bibeltekster.

"Det er en lidt fremmed form for mig, men det vigtigste er, at man får sagt det, Bibelen siger, og at man forklarer teksten, så det er den, der står tilbage," siger han.

Der har været teltmøderækker i Østerlars i over 40 år. I år har man imidlertid valgt ikke at bruge mødeteltet, men at holde møderne i borgerforeningens pavillon på legepladsen midt i byen.

Ønsket er at nå længere ud i byen, så flere føler, det er deres arrangement. Olai Poulsen mener, at det er lykkedes, da der hver aften var nogle med, som ikke normalt kommer i LM-sammenhænge.

Peter Olsen (tv.) og Henrik Hadberg prædikede gennem spørgsmål og svar ved pavillonugen i Østerlars.

Det blev en rigtig god oplevelse

Det var angstprovokerende for Peter Olsen at tænke frem imod pavillonmøderne i Østerlars. De to prædikanter havde nemlig aftalt, at det kun var den ene af dem – ham, der stillede spørgsmål – der havde manuskript med på talerstolen.

"Jeg prædiker altid med fuldt manuskript og er normalt meget bundet til det, fordi jeg gerne vil vide, hvor jeg er på vej hen," begrundet han.

Set i bakspejlet var det imidlertid en rigtig god oplevelse. En god forberedelse – både hver for sig og sammen – gjorde, at de kunne følge hinandens tankegang og vidste, hvor de sammen var på vej hen.

Forberedelse sammen

Peter Olsen fortæller, at han og Henrik Hadberg havde forberedt sig hver for sig inden pavillonugen og gjort sig nogle tanker om, hvad de gerne ville have frem i de valgte bibeltekster.

Imidlertid forberedte de sig også sammen i løbet af ugen. Her talte de om, hvad de gerne ville ind om, men en del af de

spørgsmål, der blev stillet på prædikestolen, blev til løbende.

"Den fælles forberedelse gjorde, at vi begge kendte bibelteksten og hinandens tanker på forhånd," siger Peter Olsen.

"At det kun var ham, der stillede spørgsmål, der havde et manuskript, betød, at den anden kunne formulere sig frit. Dermed kom det til at svare til spørgsmål fra forsamlingen."

Korte bibeltekster

Efter pavillonugen er det Peter Olsens erfaring, at det skal være en ret kort bibeltekst, for at det kan fungere uden manuskript.

"Ellers tror jeg, det bliver for svært at holde fast i tråden," siger han.

Henrik Hadberg fortæller, at LM's forkyndere gerne vil udvikle videre på konceptet med samtaleprædikener.

Han mener ikke, at det nødvendigvis behøver at være to ansatte prædikanter, men at det sagtens kan være en prædikant sammen med en lokal medarbejder.

kl

LM Kids-landsleder bliver freelance sjælesørger

Med udgangen af 2012 slutter Dan K. Månsson, Nykøbing Falster, i sin stilling som landsleder i LM Kids.

På dette tidspunkt udløber hans ansættelsesaftale med LM, og han ønsker ikke at forlænge.

Dan K. Månsson har været glad for mange af opga-

verne som landsleder, men synes ikke, at han finder sig så godt tilrette i teamlederrollen.

Associeret til LM

Fremover ønsker Dan K. Månsson at arbejde som freelance sjælesørger, forkynder, foredragsholder med mere.

I forhold til funktionen som sjælesørger og forkynder har han og LM indgået en associeringsaftale. LM tager Dan K. Månssons beslutning om ikke at forlænge sin ansættelse i LM Kids til efterretning med beklagelse, men håber på at få glæde af hans sjælesorgspraksis. csh

Farvel til tværkulturelle opgaver

Fra 1. juli er Mogens Højgaard Jensen ansat 100 procent i LM's økonomi-team (ØT) som økonomi-medarbejder.

Det betyder, at han træder ud af det tværkulturelle

team og af sin halvtidsstilling som tværkulturel konsulent.

Reelt bliver der en lidt glidende overgang, fordi Mogens Højgaard Jensen deltog i tværkulturel sommerlejr på LMH i juli og også i en tværkulturel indsats i Rødovre i august.

Mogens Højgaard Jensen

har ønsket en mere samlet stilling i LM end den hidtidige fifty-fifty-stilling, og ØT har brug for de ekstra resurser.

Der bliver så et hul i det tværkulturelle team. Hvad der skal ske med den 50 procent stilling som tværkulturel konsulent, er endnu uafklaret. do

Emma fra Sumbawanga; Gud vil gerne have, at jeg skal tjene ham ved at hjælpe missionærerne

Missionsaften – for alle pengene

FOTO: NIELS RAHR

En kæmpe papkasse fungerede som indsamlingskasse.

AF HANS ULRIK MUNK

Tirsdag den 21. august havde det lokale udvalg for International Mission fået opgaven at arrangere mødet i LM's missionshus i Aabenraa. Det blev en missionsaften – for alle pengene, og med et stærkt og klart kald til mission.

Ved indledningen blev der brugt en målestang – sådan en, man kender fra for eksempel Legoland, om man er høj nok til at prøve en forlystelse. På denne målestang var mærket sat øverst oppe på stangen, det vil sige, at man skulle være over 2,25 meter for at kunne blive brugt i Guds rige. Men sådan er Guds rige jo ikke, så derfor blev målestangen vendt om, og nu var mærket bare sat i en højde af cirka 10 centimeter. For i Guds rige er alle velkommen, og i Guds rige kan alle blive brugt.

Efter indledningen blev der sunget *Din rigssag, Jesus, være skal min største herlighed*, hvorefter en person fra menigheden fortalte, hvad denne gamle missionssang betyder for hende. Derefter var der syv forskellige personer, der læste små brudstykker fra bogen *Fra tropehat til iPad* – små virkelighedsnære og personlige oplevelser og erfaringer fra nogle af LM's ydremissionærer. Dette blev krydret med en lille lovsangsafdeling samt oplæsning af et vidnesbyrd af den gamle kinamissionær Asbjørn Aavik om, hvordan hans barndom var, og hvorfor han blev missionær.

Midt på aftenen var der også en "omvendt" kollekt, hvor der i kollektkurvene var små sedler bundet til 5-kroner – sedler der minder om at bede, give, skrive breve, fortælle og læse om missionen. Alle kunne tage en seddel og en mønt.

Sidst på mødet var der offergang, hvor der til lejligheden var en kæmpe papkasse som indsamlingskasse. Det specielle var dog, at kassen kunne bevæge sig! Det viste sig, at en af juniorerne var inde i kassen. Men penge blev der samlet ind.

Mødet blev afsluttet med et bedemøde, hvor børn og voksne var delt i hver sin gruppe.

En anderledes missionsaften – måske ja! Men Guds Ånd var til stede og mødte os med et kald til mission – et personligt kald, og en opmuntring til os som menighed om at være trofast i sende-tjenesten.

Med bedste på lejr på Virksund

Tre dage i efterårsferien har LM Kids og Virksund Kursuscenter i fællesskab arrangeret en lejr for børn (5-12 år) og deres bedsteforældre.

Lejren giver muligheden for samvær på tværs af generationer om forkyndelse, leg og aktiviteter. Landsleder i LM Kids, Dan Månsson, står for forkyndelsen, som er bygget op over temaet "På skattejagt i Bibelen".

Ydermere holder Dan Månsson et oplæg for voksne med titlen *Livsopfattelse generationerne på tværs*.

"Bedsteforældre" og ungledere fra Øst- og Vestjylland deltager i lejren som hjælpere til alle aktiviteterne.

Hver familie får et værelse eller bor i egen campingvogn. Program kan ses på www.virksund.dk.

30 års tjeneste for Gud – og for LM's missionærer

FOTO: KAJA LAUTERBACH

"Mit kald er at hjælpe missionærerne," siger Emma, der her står mellem det tidligere missionærpar Ulla og Svend Åge Jacobsen.

AF KAJA LAUTERBACH

"Hvis I har brug for en pige i huset, vil jeg gerne stille mig til rådighed."

Sådan sagde en ung tanzanisk pige - Emma - til Svend Åge Jacobsen en dag for cirka 30 år siden. Han var missionær i Vesttanzania og havde bilen fyldt op med unge fra et af kirkens ungdoms-

domskor.

Emma blev kort tid efter ansat og arbejdede for familien Jacobsen i otte år. Derefter arbejdede hun for Ruth og Philip Bach-Svendsen i 12 år og har nu været hos Anne-Lene og Peter Olofson i otte år.

Emma har været i Danmark i syv uger i sommer. De tre missionærpar har givet hende rejsen som tak for 30

års trofasthed.

Tjeneste for Gud

Emma opfatter arbejdet for missionærerne som en tjeneste for Gud.

"Jeg har ikke nådegaver til at prædike og undervise, men mit kald er at hjælpe missionærerne," siger hun.

"Gud vil gerne have, at jeg skal tjene ham på den måde." Kaldet til at hjælpe missio-

nærerne er ikke ukendt i Emmas familie. Flere har været ansat i forskellige opgaver.

Stor glæde

"Det har altid været en stor glæde for os at have Emma i hjemmet," siger Svend Åge Jacobsen.

"Hun lavede mad til os, tog imod gæster ved døren og passede huset - også når vi var ude at rejse."

Han fandt melodierne

Når en sang fra Brødrekirkens sangbog er blevet foret taget på kirkens bibelskole i Sumbawanga i Vest-Tanzania, er forslaget ofte blevet mødt med tavshed. Det var ikke muligt at synge den, for ingen kendte melodien.

Det fortæller missionær Peter O.K. Olofson, der er lærer på skolen. Ét af hans projekter dette forår har derfor været at forsøge at skaffe noderne til sangene i sangbogen.

"Foreløbig har jeg fundet frem til lidt over 200 af 376. Med de få bøger, jeg har til rådighed, har det kun været muligt via internettet. Det er virkelig et fantastisk hjælpemiddel, når man bor langt fra alfarvej," skriver han i et brev.

Missionær Peter O.K. Olofson har fundet melodier til mange af den tanzaniske Brødrekirkens sange ved hjælp af internettet.

Samlingen af noder blev delt med de andre bibelskoler/seminarier inden for Brødrekirken ved et fællesmøde i juli i år.

Ved internettets hjælp
Peter O.K. Olofson fortæller, at mange, mange hundrede

FOTO: RUTH BACH-SVENDSEN

kristne sange har fundet vej via internettet til konto- ret i Sumbawanga. Han har blandt andet lyttet til sangene på videoer på YouTube for at lære melodierne til dem at kende.

"Jeg har også studeret

sangenes tekster og historie gennem de mange spændende hjemmesider, der findes om kristne sange. Stor tak til alle dem, der står bag disse hjemmesider," siger han.

kl

etiopien;

Elisa Riis; For de fleste er det bare én fødsel, der er skyld i, at det gik galt

Min søster skal ikke opleve det samme

Uvidenhed og mangel på hjælp isolerer mange kvinder, der lider af inkontinens i Sydvest-Etiopien - sundhedsprojekt skal forebygge problemet

FOTO: ELISA RIIS

Fistula-kvinderne hyggede sig sammen på Jinka Hospital, mens de ventede på at komme i behandling.

AF ELISA RIIS

Uden for fødeafdelingen på Jinka Hospital i Syd Omo-regionen i det sydvestlige Etiopien står omkring 10 kvinder fra ari-stammen.

Jeg tænker umiddelbart, at det er pårørende til en fødende kvinde, som netop var bragt ind, men idet jeg går forbi, mærker jeg en urinlugt og tænker ved mig selv:

"Gad vide, om en af kvinderne er en fistula-kvinde (det vil sige en kvinde, der lider af inkontinens som følge af en hård fødsel)?"

Lidt senere hører jeg på afdelingen, at en lokal kvindeorganisation har været rundt og samle kvinder sammen, som lider af inkontinens – de havde bragt 23 kvinder til sygehuset.

At der fortsat er mange kvinder, som lider af fistula – ikke mindst blandt ari-kvinderne – er en kendt sag, men vi har aldrig oplevet så mange kvinder på en gang. At finde overnatning og opholdssted til så mange, inden de kan blive undersøgt og sendt videre til hospitaler i Addis, Arba Minch eller Yirgalem, er en udfordring i sig selv.

I op til 20 år

Lidt senere finder jeg en flok

kvinder, som sidder uden for det rum, hvor der normalt ligger tuberkulose patienter.

"Det må være nogle af dem," tænker jeg og går hen for at snakke lidt med dem.

Jeg bliver overrasket – seks af de syv kommer fra samme kommune – tænk, at ingen af dem har hørt om, at der er mulighed for helbredelse for dette problem.

Flere af dem har levet med urininkontinens i op til 20 år – og det vel at mærke i en sammenhæng, hvor der ingen hjælpemidler er at få – de lever med, at urinen løber ned ad benene på dem, og er konstant omgivet af ildelugt.

Vi er jo mange!

På venteafdelingen for gravide finder jeg flere end 10 kvinder.

De hygger sig tydeligvis sammen – det nyvaskede tøj ligger til tørre på græsset, og et par af pigerne er i gang med at ordne håret, mens andre sidder inde i hytten.

Kvinderne samler sig, og de får alle lov til at fortælle deres historie – det er tydeligt, at det gør indtryk på den enkelte at høre de andres historie. En gammel kvinde på over 60 år begynder at græde, mens hun fortæller, og der bliver stille.

For de fleste er det bare én fødsel, der er skyld i, at det gik galt.

En af kvinderne fortæller, at hun lå i fødsel i seks dage – dengang var der hverken transport eller medicinsk hjælp at få i området.

"Jeg lå bare derhjemme med veer i flere dage – til sidst lykkedes det den traditionelle fødselshjælper at få barnet ud, men det var dødt. Efter fødslen begyndte urinen at lække," siger en, og en anden tilføjer:

"Jeg troede, jeg var den eneste som led af dette problem – man holder sig ofte for sig selv på grund af lugten, er bange for at snakke med nogen om det – men nu ser jeg, at vi er mange!"

Social isolation

At leve med inkontinens på grund af en svær fødsel er socialt isolerende.

Vi bruger lidt tid på at snakke om, hvordan de har oplevet denne isolation. Alle lever alene – manden har forladt dem.

"Ingen vil have os, fordi vi er beskudte!" uddyber de.

Folk, som ikke kender kvinderne, vender ofte hovedet til siden og tager sig måske til næsen, når de oplever lugten fra disse kvinder. Andre, som kender dem og hører deres historie, får

medlidenhed med dem.

En stor del af kvinderne er kristne og kommer i kirken – de oplever at blive accepteret der. En af dem siger dog:

"Jeg bliver siddende til alle andre er gået ud, og så går jeg hjem!"

Må leve med urin-stomi

En af kvinderne har været i Addis Abeba til behandling og må leve med en urin-stomi. Hun spørger:

"Kan du ikke skrive et brev, så jeg kan få lov at blive i Addis på Fistula-hospitalet? Jeg har ingen fremtid og får ikke et arbejde – hvis jeg arbejder for hårdt, begynder posen at lække, og jeg har ingen familie!"

Brikker falder på plads

Ingen af disse kvinder er klar over grunden til problemet, bortset fra at det nok har noget med at gøre, at de fleste fik deres barn, da de var meget unge – måske omkring 14-15 år gamle. Mange har tænkt, om det skyldtes konkret synd i deres liv – at Gud på denne måde straffer dem. Jeg bruger lidt tid til at forklare dem, at den langvarige fødsel totalt har ødelagt fødselskanalen.

Alle lytter, og brikker falder på plads. Alle tænker tilbage på den forfærdelige oplevelse for de mange år

siden – flere af pigerne husker ikke, hvor længe siden det er, de fødte.

Vi snakker også om, hvad der skal ske, og opfordrer dem til at være advokater for fødselshjælp, når de kommer tilbage.

Adgang til god fødselshjælp med en uddannet fødselshjælper er vejen frem til

at forebygge denne situation for andre kvinder.

Efter mødet med disse 23 kvinder opleves det endnu mere meningsfyldt at fortsætte RMM-projektet. Målet er at forhindre, at disse kvinders søstre skal igennem samme forfærdelige lidelser, som de selv har været igennem.

Etiopiens premierminister og tidligere præsident er død

Etiopiens premierminister Meles Zenawi, der var landets præsident fra 1991-1995, døde mandag den 20. august.

Missionær Elisa Riis glæder sig

over, at der kom en officiel besked fra myndighederne efter mange forskellige rygter rundt omkring igennem de sidste par måneder.

"Indtil videre er her fredeligt, men situationen kan hurtigt ændre sig. Etiopien har ikke brug for at skulle gå igennem en periode med store oprør rundt omkring, så landet har et stort behov for forbøn i den kommende tid," siger hun og fortæller, at den øverste leder af den ortodokse kirke også lige er død og blevet begravet.

"Det er en lidt speciel situation for landet, at to så højtstående ledere falder væk samtidig."

"Vi ønsker og håber, at lederskiftet må forløbe stille og fredeligt – til gavn for alle," udtrykker missionskonsulent Bent Olsen.

verden;

Henrik Nis-Hanssen; Det har været fantastisk at opleve, at der er nogle, der brænder for skole og mission på samme tid

Vil ikke tolerere kristendomsforfølgelse i Pakistan

En sandsynligvis kun 11-årig kristen pige sidder varetægtsfængslet i Islamabad-bydelen Mehrabad i Pakistan. Hun er under anklage for blasfemi, og det kan ifølge landets love medføre dødsstraf. Det siger Polly Truscott fra Amnesty International til nyhedsbureauet AFP ifølge Kristeligt Dagblad.

Den opsigtsvækkende sag handler om den unge pige Rimsha Masih, som bekendte siger lider af Downs syndrom. Muslimske naboer hævder at have set hende brænde papir med vers fra Koranen på. En lokal moské bidrog til at sprede historien, og det har fået hundreder af kristne til at flygte af frygt for deres muslimske naboer. Politirapporten hævder, at Rimsha Masih er 16 år, men hendes advokat har krævet en lægefaglig undersøgelse, fordi hun sikkert er yngre.

Jakob Ellemann-Jensen (V), medlem af Udenrigsudvalget og rådet for Institut for Menneskerettigheder, vil udbede sig en redegørelse fra udenrigsminister Villy Søvndal (SF) om sagen.

"I Danmark vil vi gerne op på den høje hest, når det handler om menneskerettigheder, og det skal vi også være. Så derfor vil jeg bede udenrigsministeren om at redegøre for, hvad der er op og ned i sagen. Hvis det er rigtigt, hvad der er kommet frem, kan vi som land med en rettighedsbaseret tilgang til udviklingsbistand ikke leve med det. I mange lande er der fremskridt for menneskerettighederne, men Pakistan halter voldsomt bagefter. Vi må i samarbejde med vore partnere i EU kunne påvirke og skubbe på den udvikling i større omfang bedre, end vi gør nu," siger han.

Amnesty International ser på sagen med stor bekymring. De er netop nu ved at verificere, hvad der er sket, blandt andet om pigen er psykisk handicappet. Meget tyder på, at der er tale om forfølgelse, anfører de.

kl

Kirken skal kæmpe de fattiges sag

Alt i livet er politisk - politik handler ikke blot om politiske partier, men om at engagere sig i samfundet. Og selvfølgelig skal kirken engagere sig i samfundet og om nødvendigt kæmpe for at ændre samfundets stukturer.

Det mener Carlos Hernandez fra Honduras, der besøgte Danmark i sommer og blandt andet deltog i Apostolsk Kirkes SommerCamp og SommerOase. Han er medstifter og leder af den honduranske organisation, Association for a more Just Society i Honduras (Forening for et mere retfærdigt samfund), og han arbejder tæt sammen med Evangelisk Alliance i Honduras.

Ifølge Evangelisk Alliances hjemmeside siger Carlos Hernandez, at det er forfæjlet, når kristne mener, at kirken ikke bør arbejde politisk, eller at den under alle omstændigheder bør underordne sig landets love.

"Gud ønsker gode forhold for alle, derfor må vi kæmpe imod et politisk system, som ikke fremmer vilkårene for samfundets udsatte. Hvis et system ikke fremmer vilkårene for de allerfattigste, er det ikke et 'Guds system', slår han fast.

Carlos Hernandez minder om, at kirken har fået et mandat af Gud til at bekæmpe uretfærdighed. Derfor må kristne overveje, hvordan deres liv påvirker andre menneskers liv. For eksempel ved deres forbrugsvaner - om det måske er børnearbejdere, der har lavet den billige t-shirt eller skjorte, man køber.

"Gud favoriserer ikke fattige fremfor rige, men han har prioriteter. De mest udsatte er vigtige for Gud. Derfor må vi som kristne og kirke spørge os selv: 'Hvem er de mest udsatte i min kontekst?'" siger Carlos Hernandez.

kl

Ny friskole for hele lokalsamfundet

Med kommunens besparelser på skoleområdet var der basis for en kristen friskole i Ølgod-området

FOTO: THERSE NØRREMARK LAURSEN

Ølgod Kristne Friskole blev indviet med stor festivitas den 11. august 2012.

AF KARIN MØRK NIELSEN
FRITIDSJOURNALIST

Ølgod Kristne Friskole (ØKF) blev indviet lørdag den 11. august.

"I fantastisk sommervej og med mange glade mennesker som vidner kunne Borgmester Gylling-Haahr sammen med tre elever klippe den røde snor og indvie skolen. Det var flot, det var historisk, det var herligt!" Sådan beskrives dagen på skolens hjemmeside.

Tre dage senere åbnede dørene i den tidligere kommunale skole i Lindbjerg for 46 elever fra 0.-6. klasse. Yderligere 35 børn er indmeldt og begynder på skolen over de næste tre til fire år.

Skolens første dag blev indledt med fælles morgen-samling og morgenkaffe sammen med forældre og børn. Eleverne var senere på et "kend din skole-løb".

Ølgod har cirka 4.000 ind-

byggere og et aktivt kristent arbejde. Luthersk Mission, Indre Mission og frikirken "Ølgod Menighedscenter" virker her, og det er disse tre foreninger, der er skolens åndelige bagland.

Igen aktuelt spørgsmål Hans Klavs er formand i bestyrelsen for ØKF. Han forklarer, at den afgørende faktor for oprettelse af friskolen blev de besparelser og ændringer i skolestrukturen, som Varde kommunes besluttede i 2010, der blandt andet betød nedlæggelse af tre små skoler i lokalområdet.

Tanken om at oprette en kristen friskole i Ølgod var også på tale for en del år siden, men dengang var der en del forældre, der ønskede at bevare de små skoler. Nu var det igen aktuelt at arbejde med spørgsmålet, om der nu var basis for en kristen friskole i eller omkring Ølgod.

Efter undersøgelser og informationsmøder blev der holdt stiftende generalforsamling den 17. maj 2011. Ølgod Kristne Friskole blev en realitet, og den første bestyrelse dannet.

Hans Jørgen Hansen, for-

eningen af Kristne Friskoler, har i hele forløbet været tilknyttet som vejleder, hvilket har været en stor hjælp, siger Hans Klavs.

Han forklarer, at man valgte at oprette ØKF i Lindbjerg skole blandt andet på grund af dens beliggenhed. Desuden er der en forholdsvis ny børnehave med tilhørende SFO ved siden af skolen. ØKF har nu overtaget SFO'en. Morgenmodulet købes i børnehaven, man deler legeplads, og børnehaven bruger skolens lokaliteter.

Det er friskolens ønske, at Lindbjerg Skole stadig skal være samlingspunkt for lokalbefolkningen. Såfremt alle de planlagte arrangementer bliver gennemført, kommer de lokale på skolen cirka 60 gange på et år.

Leder har bred erfaring Henrik Nis-Hanssen blev ansat som skoleleder fra den 1. maj.

Med sig i bagagen har den 48-årige lærer erfaringer fra efterskolemiljøet, fra opgaver som missionær for Mission Afrika i et gadebørnsprojekt og som underviser for LM ved Den danske Skole i Iringa fra 2007-2009.

Senest har han været ansat på Den kristne Friskole i Skjern.

"Forældre og bestyrelsen har været en afgørende nøgle i forberedelserne. Rigtig mange har hjulpet til i timer og dage for at gøre skolen klar, og sammenholdet har været supergodt," siger Henrik Nis-Hanssen.

Når han skal beskrive personalegruppen bliver kvaliteter som vovemod, entusiasme og pionerånd taget i brug.

"Det har været fantastisk at opleve, at der er nogle, der brænder for skole og mission på samme tid. Vi har fået et fantastisk lærerteam, en skøn sekretær og en fremragende pædagog. Gud er god!"

Bibelen er autoritet

For bestyrelsen er det vigtigt at understrege, at det grundlag skolen bygger på er Bibelen, Guds ord, som eneste absolutte autoritet i alle spørgsmål vedrørende kristen tro, lære og livsførelse.

"Det er ikke blot flotte formuleringer, men noget, vi ønsker at række videre til næste generation," siger de.

kirke;

Hans Raun Iversen; Mennesker i dag ønsker valgfrihed, og det har nu også bredt sig til folkekirken

Flere medlemmer forlader folkekirken

Eksperter er uenige om, hvor stor en rolle det nye ritual for vielser af homoseksuelle har for udviklingen

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Folkekirken har i første halvår af 2012 mistet godt 12.000 medlemmer, og det er næsten dobbelt så mange som i første halvår af 2011.

Religionsforsker ved Aarhus Universitet Marie Vejrup Nielsen vurderer, at der er en sammenhæng mellem stigningen i antallet af udmeldelser og indførelsen af et ritual for vielser af homoseksuelle. Men sammenhængen er ikke entydig.

"Udmeldingerne kommer dels fra de konservative kristne, der er imod det nye ritual, dels fra de moderate kristne, som har set nogle personer i præstekjoler stå frem og tale imod homoseksuelle vielser, hvilket de moderate ikke kan stå inde for," siger hun til Kristeligt Dagblad (KD).

Altså: Nogle melder sig ud i protest mod rituallet, og andre melder sig ud i protest mod dem, der protesterer mod rituallet.

Loven deler vandene
Samme holdning har biskop Karsten Nissen fra Viborg Stift. Han siger til BT:

"Den nye lov om, at to af samme køn kan vies, er virkelig et emne, der deler vandene og rører ved folks følelser. Jeg er selv i den

Stadig flere melder sig ud af Den danske Folkekirke. Mange af disse melder sig ind i andre kirkesammenhænge - som her Aalborg Frimenighed.

seneste tid blevet kontaktet af mange mennesker, der er utilfredse med loven, og flere af disse ville også melde sig ud i protest."

Karsten Nissen mener dog ikke, at stigningen i udmeldelser kunne være undgået, hvis loven om homovielser ikke var blevet vedtaget.

"Jeg tror faktisk, at der ville have været flere udmeldelser af folkekirken i ren protest, hvis det efter debatten fortsat ikke havde været tilladt at vie homoseksuelle," siger biskoppen.

Tallene er tilfældige
Andre analytikere er mere tilbageholdne med at kæde de nye tal sammen med

loven om det kønsneutrale ægteskab.

Lektor i teologi ved Københavns Universitet Hans Raun Iversen mener, at debatten højst kan forklare halvdelen af stigningen.

"Først og fremmest forlader folk folkekirken, fordi de ikke længere ønsker at være livsvarigt medlem af noget som helst. For det andet handler det om økonomi. Hvis du ikke synes, du får noget for pengene, hvorfor så blive ved med at betale? Og for det tredje om, at mennesker i dag ønsker valgfrihed, og det har nu også bredt sig til folkekirken," siger han til KD.

Religionsforsker Peter

Lüchau mener tilsvarende, at tallene er tilfældige.

"Når man ser over en længere periode, svinger antallet af udmeldelser meget fra år til år, og de er ikke udtryk for kirkepolitiske begivenheder," siger han ifølge KD.

Stigende befolkningstal
79,8 procent af den danske befolkning er medlemmer af folkekirken i dag. Det svarer til 4,5 millioner mennesker. I 1990 var andelen 89,3 procent.

Nedgangen skyldes dog primært et stigende befolkningstal og flere indvandrere, som ikke melder sig ind i folkekirken, mener Peter Lüchau.

MAF får fælles bomærke over hele verden

Efter 67 år med forskellige logoer på tværs af MAF familien - på trods af det fælles formål - har Mission Aviation Fellowship nu fået det samme bomærke

i hele den internationale organisation. I de 30 u-lande, hvor MAF opererer, vil organisationens 135 fly snart se ens ud og være genkendelige som MAF.

Med udformningen af det nye logo, har MAF ønsket at forblive tro mod sine rødder. MAF's centrale formål har ikke ændret sig: at være forpligtet på visionen om at nå isolerede mennesker med effektiv hjælp til deres fysiske og åndelige behov.

Som kristent symbol forestiller duen Helligånden, og den er blevet valgt til at repræsentere det nye fælles logo. Duen som fugl udtrykker også flyvning, som er passende kendetegn for MAF som luftfartsorganisation. Linjen gennem indikerer aktivitet og bevægelse fremad.

kl

Ny leder for 65 år gammel børnemission

"Børn vokser op med en naturlig tro på Gud. Men de ved for lidt om, hvorfor Jesus kom til verden. Og derfor er de usikre på, hvad der sker efter døden."

Det siger Dorthe Lykke Jensen, der er ny landsleder for Evangelisk Børnemission i Danmark. Hun afløser Kresten

Jensen, der går på pension efter flere end 35 år i Evangelisk Børnemission.

Evangelisk Børnemission begyndte i USA, men kom til Danmark i 1947 og kan 1. september fejre 65 års jubilæum. Organisationens repræsentanter i flere end 170 lande og er i kontakt med omkring 10 millioner børn årligt. Målet er at fortælle børnene kernen i det kristne budskab, undervise dem i Bibelen og skabe kontakt til en lokal kirke.

Dorthe Lykke Jensen vil som ny landsleder inspirere kirker og enkeltpersoner til at starte børneklubber i boligblokke og på villaveje rundt omkring i Danmark. Evangelisk Børnemission har produceret et nyt undervisningsmateriale med dvd, som er lige til at bruge.

kl

Tilbud om at holde børnefødselsdage

"Fødselsdagskompagniet" har set dagens lys i Aalborg. Det er en forening, der tilbyder hjælp til udsatte familier. Foreningens første aktivitet er hjælp til resurssvage familier med at holde fødselsdag for deres fire til 10-årige børn.

"Vi håber at kunne skabe netværk for en masse familier, sådan at deres underskud vendes til overskud," siger Line Løth Hansen til Udfordringen. Hun har oprettet Fødselsdagskompagniet sammen med en flok frivillige og med Lene Østergaard, der er iværksætter i Apostolsk Kirke i Aalborg og deltidsansat i Apostolsk Kirkes Børne- og Ungdomsarbejde på landsplan.

Teamet har arbejdet sammen i to år for at realisere projektet. De har fået et fint netværk med frivillige i Aalborgs foreningsliv, og projektet er blevet mødt med åbne arme fra alle kanter.

Ved at hjælpe hinanden vil folks resurser blive mangedoblet, mener de to kvinder.

kl

Nyt Liv overtager *Hvad skal jeg med Jesus?*

Bevægelsen Nyt Liv har overtaget produktionen af bogen *Hvad skal jeg med Jesus* for at sikre, at den fortsat kan deles gratis ud.

"Vi synes, det er en vigtig bog. Den er ikke ny, men den er brandaktuel. Det vil være en skam, hvis den udgår," siger Svend Aage Paulsen, der er næstformand i Nyt Liv.

Det var lærer Søren Eriksen, Skjern, der sidste forår tog initiativ til at udgive bogen af Wilhelm Busch, der for en generation siden var

kendt under navnet *Gud ja, men Jesus*.

Søren Eriksen har trykt 19.000 eksemplarer af bogen til gratis uddeling. Bogen er så blevet genoptrykt i det omfang, der er indkommet gaver til det. Men nu har Søren Eriksen valgt at overdrage opgaven til andre af administrative grunde.

Mennesker bliver standset

"Jeg har ikke en dag fortrudt, at jeg tog initiativ til at gen-

udgive bogen. Det gør stort indtryk, når jeg hører, at mennesker er blevet frelst ved at læse den. Andre er blevet fornyet og har fået evighedsperspektivet meget klart ind i deres liv. Andre igen har måttet stoppe op og gå ind i et opgør om ting i deres liv," fortæller Søren Eriksen.

Han har også fået tilbagemeldinger fra forældre, der fortæller om, hvor meget bogen har betydet for deres børn.

"Wilhelm Busch er en evangelist, der kan tænde andre. Han siger tingene meget direkte og uden om-svøb. Det har skabt en meget positiv respons fra især de unge og de ældre. Reservationerne mod bogen har været størst fra mennesker i 40-60 års alderen," fortæller Søren Eriksen.

Han glæder sig over, at der nu er andre, der overtager stafetten og vil fortsætte med at udgive bogen med det centrale budskab. **brs**

barnløs;

Oddrun og Finn Aasebø Rønne; Vi skulle kunne se hinanden og vores børn i øjnene. Vi ville ikke gøre noget, som vi ikke kunne fortælle vores børn og omgivelser helt åbent

Ikke vrede på Gud

"Da Finn og jeg blev gift, havde vi en meget åben tilgang til, hvad livet kunne komme til at indeholde," siger Oddrun Aasebø Rønne.

"Og da det tog tid, før vi fik børn, var vi åbne for, at Gud måske ønskede, at vi skulle bruge livet på noget andet."

Hun forklarede, at det også fungerede - men kun i teorien.

"Vi havde hele tiden en længsel efter børn, som jeg tror, de fleste ægtepar har - og mærkede derfor en dyb, dyb smerte over, at vi ikke fik nogen. Vi tænkte på det hele tiden, og det havde indflydelse på mange områder i livet. Vi så gråvide maver og småbørn alle vegne," siger hun.

Ikke tvivl på Gud

"Vi ved, at nogle i den situation oplever vrede mod Gud og en følelse af, at det er uretfærdigt. Den helt legitime følelse kan vi imidlertid ikke kende os selv i. Ingen af os tvivlede på, at Gud ville os det vel, og vi gik til ham med vores sorg, smerte og længsel," siger Finn Aasebø Rønne.

Han tilføjer imidlertid, at de ikke kunne bruge Bibelen til så meget. For hver gang barnløse par er nævnt i den, ender det med graviditet og fødsel.

Processen afklarer Oddrun og Finn Aasebø Rønne har erfaret, at Gud meget sjældent leder så tydeligt, at man ikke er i tvivl. Ofte er der to veje, der synes lige gode.

Det gælder også en mulig vej ud af barnløshed, og derfor sagde de: "Nu vælger vi, Gud, og hvis du ikke lukker døren, stoler vi på, at det er din vej."

De var endnu ikke færdige med forundersøgelser til en eventuel fertilitetsbehandling, da de startede adoptionsprocessen.

De bad Gud tydeliggøre gennem processen, hvad der var rigtigt. Og var åbne over for, at han også her kunne åbne og lukke døre.

Nu er vi en ganske almindelig børnefamilie

For Oddrun og Finn Aasebø Rønne starter livet ved undfangelsen. De ville ikke gå med til metoder, der aktivt afslutter påbegyndt liv - eller til noget, hvor man risikerer det

Oddrun og Finn Aasebø Rønne oplevede det som en kæmpe frihed at sige nej tak til metoder og behandlinger for at få børn.

AF KAJA LAUTERBACH

Familien Aasebø Rønne fra Rønne på Bornholm er en ganske almindelig børnefamilie. Den består af mor Oddrun på 45 år, der er speciallærer, far Finn på 53 år, der er lektor, og tre sønner: Jonas ni år, Silas otte år og Nathaniel på seks år.

Alligevel er der en forskel til de fleste andre børnefamilier. Alle tre drenge er adopteret fra Etiopien, da de var mellem fem måneder og halvandet år gamle.

Adoption blev for Oddrun og Finn Aasebø Rønne den rigtige beslutning, men de siger dermed ikke, at andre kristne ikke kan tænke og handle anderledes.

Indre og ydre pres

Oddrun og Finn Aasebø Rønne fandt ret hurtigt efter brylluppet ud af, at de ikke kunne få børn på naturlig måde.

Samtidig oplevede de både et indre og et ydre pres efter at få børn. Et stort ønske og en længsel i dem selv og et ydre pres fra omgivelserne og hele samfundet.

"Graviditet og reproduktion bliver herliggjort i samfundet. Det er noget, man viser frem, blandt andet gennem

påklædning, hvor det tidligere var noget privat," siger Oddrun Aasebø Rønne.

Parret mener, at børn - og gerne mange - er et succesparameter i tiden sammen med uddannelse og et godt job.

"Det efterlader barnløse - og nogle gange også dem, der får færre børn, end de ønsker - med en oplevelse af at være forkerte," siger de.

De mødte et voldsomt pres fra sundhedssystemet til at acceptere alt inden for fertilitetsbehandling. De vurderer, at det skyldes, at "systemet" gerne vil have høje successtal og også gerne vil have flere til at være med, så det kan udvikle nye metoder.

Oddrun Aasebø Rønne oplevede det som at komme ind i en karrusel af dyb smerte, sorg og tanker, der cirkler om det samme.

"Man tænker let: 'Nu har vi været i det her så lang tid, vi giver det lige et forsøg mere,'" siger hun.

Grænser på forhånd

For Oddrun og Finn Aasebø Rønne var det meget vigtigt at tage en beslutning om, hvor langt de ville gå, inden de begyndte på det undersøgelsesforløb, der kunne føre til fertilitetsbehand-

linger.

"Når man først er inde i karrusellen med pres og udmattelse, er det svært at tage en beslutning. Og så gør presset fra sundhedssystemet - og ens egen længsel - at der er fare for, at man går længere, end man egentlig vil," siger de.

De oplevede for eksempel en læge, der lovede at re-spekttere deres ønsker, men hvor de var meget usikre på, hvad han ville gøre, når han var alene.

De oplevede behandling for barnløshed meget som et tabu - noget, man ikke taler om - men de snakkede en del med en kristen læge, som de vidste, havde reflekteret over tingene.

Der findes meget lidt om emnet på skrift og heller ikke direkte retningslinjer i Bibelen. Ægteparret forsøgte at sætte nogle etiske grænser ud fra de store linjer i Bibelen.

"For os er det et ufravigeligt pejlemærke, at livet starter ved undfangelsen. Derfor kan vi ikke gå med til metoder, der aktivt afslutter påbegyndt liv. Heller ikke til noget, hvor vi risikerer det," siger Finn Aasebø Rønne.

"Man udsætter ikke bevidst sine børn for fare, men vil gøre alt for at sikre dem."

Ægteparret var fra starten enige om, at uanset hvad de valgte, skulle de kunne se hinanden og deres børn i øjnene. De ville ikke gøre noget, som de ikke kunne fortælle deres børn og omgivelser helt åbent.

Valgte adoption

Oddrun og Finn Aasebø Rønne valgte ikke at gøre brug af kunstig befrugtning. I stedet valgte de at søge adoption.

"Den vigtigste grund var, at vi ikke ville risikere at komme til at afbryde liv, men ud over det var der andre ting, der spillede ind - og de ting havde forskellig vægt for os," siger de.

Det skyldes blandt andet, at mand og kvinde ofte er forskellige steder i processen, ligesom personlige og følelsesmæssige ting er afgørende.

For Finn Aasebø Rønne var det især afgørende, at behandlingen er enormt hård for kvinden på grund af hormonbehandlinger. Det ønskede han ikke Oddrun udsat for. Han spurgte også sig selv, om det er rigtigt at bruge så mange resurser på at få biologiske børn, når så mange børn i verden har brug for en mor og far.

Oddrun Aasebø Rønne var

meget bange for at skabe omkostninger for barnet.

"Man ved ikke, hvad fertilitetsbehandling gør på langt sigt. Barnet skal leve med konsekvenserne af vores valg af, hvordan dets start på livet er," siger hun.

Oddrun og Finn Aasebø Rønne vil ikke udelukke, at der i dag findes fertilitetsbehandling, hvor man ikke aktivt afslutter påbegyndt liv, og hvor andre er trygge ved, at de heller ikke risikerer at gøre det.

"Dengang var vi bare ikke trygge ved det - og sammen med de andre betænkkeligheder, vi havde, førte det til, at vi sagde nej tak til fertilitetsbehandling," siger de.

Ekstra krydderi

Oddrun og Finn Aasebø Rønne er enige om, at det var en kæmpe frihed, da de valgte at stå af det ræs, som den mulige fertilitetsbehandling lagde op til.

De erkender, at de er gået glip af noget ved, at de ikke har oplevet graviditet og fødsel og ikke har fået biologiske børn, men tilføjer, at de i stedet har fået noget andet.

"Vi har fået det, som en graviditet giver, nemlig børn. Og så har vi været af sted på tre meget forskellige hentejser. Det er en proces, som er anderledes, men ikke mindre værdifuld end graviditet og fødsel. Det er en stor og unik oplevelse," siger de.

Flere i Oddruns familie har både født og adopteret. Her er adoption bare en anden måde at få børn på. Det har også gjort processen nemmere for dem.

Ægteparret Rønne beskriver adoption som et ekstra krydderi i livet.

"Adoption tydeliggør også, at børn er deres egne. Det gælder alle, men er mere tydeligt for os end for de fleste, fordi de ikke ligner os. Jeg tror, man er mere fristet til at fremelske egne interesser og evner i biologiske børn i stedet for at lade dem udvikle sig ud fra egne muligheder," siger Finn Aasebø Rønne.

Im musik 25 år;

Ruth Bach-Svendsen; Det var ikke let at få lov til at bruge den rytmiske musik i starten, men det lykkedes bedre hen ad vejen

Da veto-retten forsvandt

LM's musikafdeling blev stiftet midt i en brydningstid med stor uenighed om den rytmiske musik

Musiksekretær Ruth Bach-Svendsen havde sidst i 1980'erne som opgave at tage rundt og støtte de lokale børne- og juniorkor.

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

25 år kan virke som meget lang tid, når man fokuserer på, hvad der er sket inden for sang- og musikområdet i Luthersk Mission. Da LM's musikafdeling blev oprettet i 1987 var forholdene nemlig markant anderledes, end tilfældet er ved 25 års jubilæet i år.

Dengang var LM kendetegnet af en opslidende musikdebat. Kor som Sundbykoret og Nansensgade Ungdomskor havde taget de mere rytmiske sange på deres repertoire og udfordrede dermed den traditionelle klassiske strengekorsmusik i LM.

Der blev der ført lange og opslidende debatter både ved kaffebordene og til bestyrelsesmøderne.

Samtidig skruede det private nodeforlag Sela, som blev drevet af Annie og Ingolf Munch, ned for aktiviteterne.

Dette forlag havde hidtil været hovedleverandør af noder til det klassiske

sang- og musikarbejde i LM.

Alle vogtede på alle

I den situation opstod LM's musikarbejde som en del af LM Kids, der dengang hed Juniorafdelingen. Det var der flere grunde til. For det første ville man gerne vende udviklingen inden for børnekorene. Der var 30 børne- og juniorkor i LM i 1980 og kun 12 tilbage i 1987. Dertil kom, at Juniorafdelingen også lettest kunne formidle et samarbejde på det betændte musikområde.

"Der var en intens debat med LMU på den ene side og de ældre på den anden, og man vogtede meget på hinanden. Juniorafdelingen var ikke så berørt af denne debat," siger friskoleleder Ebbe Kaas, der dengang var landsjuniorsekretær.

Han kom med i det udvalg, som blev nedsat i 1987, selv om han med egne ord "overhovedet ikke er musikalsk".

Det var ikke nogen let opgave at samle synspunkterne omkring det samme bord.

"Det var tungt, og alle vogtede på alle. Der blev slået mange skår og grædt mange

tårer. I dag kan man undre sig over, at man kunne være så voldsomme over for hinanden. Den musik, man var uenig om, lyder jo i dag som den rene søndagsskolemusik," siger Ebbe Kaas.

Enhedskulturen var væk Også Ruth Bach-Svendsen, der i august 1987 som 27-årig tiltrådte som musiksekretær i LM i en halvtidsstilling husker det som en vanskelig og konfliktfyldt tid.

"Der skulle være plads til både det klassiske og det rytmiske. Det var ikke let at få lov til at bruge den rytmiske musik i starten, men det lykkedes bedre hen ad vejen," fortæller hun.

Ebbe Kaas mener også, at udvalget hen ad vejen lærte at respektere hinandens synspunkter og at acceptere, at veto-retten i LM var væk.

"For måske første gang i LM's historie udgav vi noget, som andre advarede imod. Det blev meget synligt, at den helt homogene enhedskultur var væk. Vi blev mere realistiske," vurderer Ebbe Kaas.

Ruth Bach-Svendsen fik

til opgave at rejse rundt og støtte børne- og juniorkorene rundt i landet. Og så skulle der udgives noder, som var en mere kompliceret sag dengang. De skulle nemlig tegnes i hånden.

"Jeg kan stadig mærke, hvordan jeg fik ondt i hånden og måtte holde pauser, når nodearkene skulle tegnes," fortæller hun i dag.

Sangen når hjertet

En af de nye opgaver var at arrangere en årlig musiklejr i sommerferien. Det udviklede sig hurtigt til en succes med mange deltagere. Men det var også lejre, som havde et klart åndeligt sigte.

"Jeg husker endnu, at da jeg kom ind på et værelse en aften, spurgte en af pigerne mig, hvordan man kan vide, om man er frelst. Det er en af de samtaler, man ikke sådan glemmer, og som viste, at evangeliet kan nå hjertet gennem sangen."

"Vel var der problemer, men der var også rigtig meget at glæde sig over i musikarbejdet dengang," siger Ruth Bach-Svendsen.

Udfordringen i dag: gospel

Musikkonsulent Lars Frederiksen blev ansat i Luthersk Mission i 2004, og han har visioner nok til, at der kunne ansættes adskillige kolleger til ham. Han mener nemlig, at er mange muligheder for at nå mennesker med evangeliet i dag ved hjælp af musik.

"Erfaringen i andre kirker viser, at for eksempel gospelmusik kan skabe kontakt til mennesker i dag. Og samtidig oplever vi også, at der er kommet en ny generation af tekster med meget mere tyngde, end vi tidligere så i netop gospelmusikken. Det er vigtigt, at vi holder fast i, at Jesus bliver formidlet i musikken," siger han.

Derfor mener han, at der skulle ansættes en medarbejder, der specifikt

gik ind og støttede lokale LM'ere med at lave et gospeltilbud til børn.

"Vi kan samle mange børn, som gerne vil synge. Men det kræver, at der er nogle lokale ildsjæle, som brænder for sagen, og at vi kan give dem noget godt materiale at arbejde med."

Han har selv gennem knap ti års arbejde i det bornholmske Spotlight oplevet adskillige børn og unge, som blev kristne gennem korarbejdet.

Dernæst mener han, at der ligger en stor uopdyrket missionsmulighed ved at oprette gospelkor for voksne i storbyerne.

"Der er kirker og menigheder, som hver uge samler over 100 mennesker til gospelkor. Dem kan vi lære noget af," siger musiksekretæren. brs

"Kor er et godt udadrettet arbejde, men vil også have en positiv indvirkning på sangen i menighederne i fremtiden," siger musiksekretær Lars Frederiksen.

Rytmisk musik tur/retur

Da den 20-årige Lars Frederiksen i 1987 tog på LMH, medbragte han en stor pladesamling med rockmusik. Det var han ene om på holdet. Han oplevede at komme til bevidst tro, mens han var på højskolen. Og selv om hans musiksyn ikke blev fordømt, fik han en klar opfattelse af, at kristendom og rytmisk musik ikke hørte sammen.

Derfor skrottede han sin pladesamling og skiftede den ud med en ny bestående af klassisk musik, fordi han opfattede den genre som den eneste tilladelige ifølge hans nye tro. Han flyttede også til Bornholm for at lægge afstand til det verdslige miljø, han tidligere var en del af, og hvor han blandt andet havde spillet i et rockband.

"Jeg kunne stadig godt lide at høre rytmisk musik i radioen, men fik dårlig

samvittighed, når jeg gjorde det," husker han.

LM's landsmøde i 1993 blev et vendepunkt for ham. Han syntes, at den rytmiske musik på mødet blev nedgjort på en uretfærdig måde. Senere blev han bekræftet i denne holdning ved at læse bogen *Hvad sker der, når musikken spiller* af Claus L. Munk.

I 1994 var han med til at arrangere musiklejr på Bornholm, og i 1996 startede han sammen med nogle andre det rytmiske band Spotlight. I 2004 blev han ansat som musiksekretær i LM.

"Det er dejligt, at vi har fået mere musikalsk alsidighed i LM. Jeg mener ikke, at al rytmisk musik er godt, men der skal være frihed til forskellighed. Vi skal ikke ensrette, men rumme hinanden," siger han. brs

skiftedag;

Troels Nymann Eriksen; Jeg tror ikke, at nogen ungdomsforening føles helt rigtig, første gang man er der. Kom derfor en måneds tid et sted, før du tænker, at det her er ikke mig

KFS er som en vandpost i et maratonløb

Der sker meget på et år. Derfor skal vi tage imod unge, der kommer hjem fra efterskolen, som om de er ”nye”

AF KAJA LAUTERBACH

Troels Nymann Eriksen var elev på Efterskolen Solgården i skoleåret 2010-2011. En årsvikar dér var meget medvirkende til, at han trosmæssigt er der, hvor han er nu.

”Årsvikaren gjorde meget for at fortælle os elever, at det er vigtigt at få rutiner med bibellæsning og bøn. At tvinge sig selv til at gøre nogle ting, sådan at det bliver naturligt efterhånden,” fortæller den 18-årige gymnasieelev fra Hillerød og nævner, at han for eksempel beder hver aften.

Han tilføjer med et glimt i øjet, at han tror, at han ville have svært ved at falde i søvn uden.

Kristne venner er vigtige

Troels Nymann Eriksen kommer både i LMU og i Kristeligt Forbund for Studerende (KFS) - og han er meget glad for begge dele.

”LMU er fantastisk, for her kan man trække på ældre troendes viden. I KFS er vi mere jævnaldrende,” siger han.

Det er dog tydeligt at mærke på ham, at KFS-arbejdet betyder noget særligt for ham.

Han kom også i LMU, før han tog på efterskole, og det var ligesom i luften, at han skulle vende tilbage.

”Det er vigtigt at have kristne venner, inden man tager på efterskole, så nogle kan sige ’hej’, når man kommer tilbage. Jeg gjorde ikke selv den store indsats for at komme i gang. Allerede i sommerferien mødte jeg nogle fra LMU, der spurgte: ’Hvornår kommer du tilbage?’”, siger han.

”Mine forældre ’sendte’ mig ikke af sted, men de vidste jo også, hvornår der var LMU,” indskyder han med et skævt smil.

Kristne er altid anderledes

Troels Nymann Eriksen understreger, at det er vigtigt at komme i gang i et kristent fællesskab hurtigt, når man kommer hjem fra efterskole.

Han er klar over, at det kan lyde som noget, alle siger, men han tror, at det er vigtigt, at man som kristne har et fællesskab.

”Kristne vil altid føle sig anderledes - og altid være anderledes. Jesus siger, at vi ikke er af verden. Jeg tænker på KFS som en vandpost i maratonløb - her bliver man kvikket op, så man kan klare sig

FOTO: KAJA LAUTERBACH

Troels Nymann Eriksen er blevet bevidst om, at det er vigtigt at prioritere, at man vil af sted til LMU - også når man har travlt.

til næste gang. Det må man ikke snyde sig selv for,” siger han og opfordrer:

”Kom i gang - du er ikke klar over, hvad du ellers går glip af.”

Vi skulle selv gå

Det med selv at skulle tage ansvar for sit åndelige liv er ikke helt ukendt for Troels Nymann Eriksen.

”Vi havde allerede selv ansvar for nogle ting på efterskolen. Lovsang og bibelstudium var fastlagt i skolens ugeskema, men det var op til eleverne selv at arrangere og stå for det,” forklarer han.

”Skolen tog os i hånden og hjalp os på vej, men vi skulle selv gå.”

Det med at tage ansvar handler rigtig meget om, hvor man er henne med sin tro, mener den unge 2.-g’er.

”Da jeg startede på Solgården, var min tro absolut ikke færdigudviklet, men jeg var meget nysgerrig. Den personlige tro kom i løbet af efterskolen - og den udvikler sig videre her bagefter,” siger han.

Han tror ikke, at der er nogen ungdomsforening, der føles helt rigtig, første gang man er der. Derfor opfordrer han til, at man prøver

at komme en måneds tid et sted, før man tænker, at det her er ikke mig.

Alle er på en måde nye

Troels Nymann Eriksen kender et par stykker, der ikke kommer fast i LMU, efter de kom hjem fra efterskole. For den enes vedkommende ved han, at det skyldes andre aktiviteter torsdag aften. Selv har han også forholdsvis travlt i gymnasiet.

Det har bevidstgjort ham om, at det er nødvendigt at prioritere, at man vil af sted.

Også fordi det ikke kun var let at komme tilbage. En af udfordringerne var, at der var kommet rigtig mange nye i LMU, mens han havde været på efterskole. Han kendte de fleste ved navn, men heller ikke ret meget mere.

”LMU’erne skal også forberede sig på at tage imod nye med åbne arme. De skal gøre sig klart, at de, der kommer hjem fra efterskole, på en eller anden måde er nye, selv om de har været der før. De er nemlig et helt andet sted i livet end før efterskolen,” siger Troels Nymann Eriksen.

Find et kristent fællesskab hurtigt

Afprøv tre til fire steder, og sig til dig selv, at du skal vælge et af dem før en bestemt dato

”Når man kommer til en ny by og et nyt studiested, er der sandsynligvis ikke mange kristne. Derfor er det vigtigt at finde sig et fast kristent fællesskab. En base og et sted, hvor man kan dele tro og liv.”

Det siger Mirjam Sode-Larsen fra Aarhus. Den 21-årige kvinde flyttede til Aarhus fra Helsingør i Nordsjælland sidste sommer. Hun læser spansk på Aarhus Universitet på tredje semester.

Fra en til mange muligheder Mirjam Sode-Larsens erfaring er, at det godt kan virke ret overvældende at skulle finde sig et kristent fællesskab, når man flytter til en ny by.

”Da jeg boede hjemme hos mine forældre, var der én mulighed - og nu var der pludselig en hel masse muligheder,” uddyber hun.

Hun tog på rundtur i forskellige kirker og menigheder for at prøve dem af - og erkender, at det gik der måske lidt for lang tid med.

Der gik nemlig tre måneder, før hun fandt sig et fast sted at komme, og det valgte hun endda ret tilfældigt.

”En veninde spurgte, om jeg ville med til ungdomsmøde i Indre Missions Unge (IMU) i missionshuset Eben Ezer i Aarhus. Der følte jeg mig meget godt modtaget, så der er jeg kommet siden,” siger hun.

Aldersspredning er godt

Selv om Mirjam Sode-Larsen er endt med at vælge IMU, ville hun i udgangspunktet gerne have fundet et sted med aldersspredning - hvor der både er unge og gamle.

”Jeg synes, det er godt med ældre, der har levet et langt liv og har været med i arbejdet i mange år, som kan rådgive og formane. Samtidig er det godt med unge og børnefamilier, der kan fylde menigheden med liv. De to grupper kompletterer hinanden,” forklarer hun.

Den holdning passer ikke helt med, at hun har valgt at komme i IMU som sin primære menighed. Her er de fleste på hendes egen alder, men hun får lidt af sine ønsker dækket om søndagen, hvor

PRIVATFOTO

Det kan godt virke ret overvældende at skulle til at finde sig et kristent fællesskab, når man flytter til en ny by, har Mirjam Sode-Larsen erfaret.

hun kommer i en kirke, som har lidt større spredning.

Undersøg tingene på forhånd

Hvis Mirjam Sode-Larsen skal flytte til en ny by en anden gang, er der nogle ting, hun vil gøre anderledes.

”Jeg ville udvælge tre til fire menigheder at prøve af og så sige til mig selv, at jeg skulle vælge en af dem før en bestemt dato,” siger hun.

”Nu om dage har de fleste menigheder og kirker jo en hjemmeside, hvor man kan læse om dem på forhånd og undersøge nogle ting.”

Hun minder om, at det er vigtigt at komme hurtigt i gang i et kristent fællesskab. Dels for at lære mennesker at kende i den nye by, men også for at være med til at opbygge både det menneskelige fællesskab og det åndelige liv. Og for selv at blive opbygget i troen.

”Og sørg for at komme i gang med det samme. De fleste steder har jo opstart og velkomst, når skolerne starter.”

kl

tro; **» David Elmelund Christensen;** Tænk, Jesus vil mig her i livet og i evigheden

Fællesskab i bøn og nåde

AF PETER KRAK
AAKIRKEBY

Vor tid er meget præget af op-splitning – også inden for kristne sammenhænge. Men på trods af opsplittning, er der noget vigtigt, der binder os sammen. I bønnen fadervor lærer Jesus os at bede: Vor far! Gud i Himlen er ikke bare min far. De andre, der beder med på bønnen, har den samme far. Gud i Himlen er vores far. Det er ikke en rettighed, som vi har tiltusket os, men en, som Gud

selv har givet os. Når vi beder til vor far, tydeliggøres det, at vi er Guds familie. Jesus er vor bror, og vi har et indbyrdes søskendefællesskab. **Forlad os vor skyld** Denne bøn er vi også fælles om. Vi har en fælles byrde, nemlig synden og oprøret mod Gud, vor himmelske far. Den er ikke et overstået kapitel i Guds børns liv. Vi synder daglig meget og fortjener Guds straf, forklarer Luther os i Den lille Katekismus. Derfor kommer vi også sammen for at bekende vor synd over for Gud og i fællesskab bede ham om tilgivelse. Jesus lærte os at bede sådan, fordi han sonede både mine og mine kristne brødres og søstres synder. Dermed har vi også en fælles erfaring af den tilgivelse, som

han giver os. Dernæst betyder det, at vi må bede om hjælp til at tilgive hinanden, så fællesskabet om Guds nåde kan forplante sig til noget livskraftigt i Guds familie. **Fri os fra det onde** Også her må vi gå til Gud i fællesskab. Når nogle i Guds familie lider ondt, mærkes det hos os andre. Vi må bede om, at vor far vil befri os alle fra det onde. Det gælder både det, der kan skade os her i livet, og bønnen om, at vi ikke må blive vildledt af Satan. Vi ønsker for hinanden, at vi må blive bevaret på vejen til Guds evige rige. Derfor beder vi for hinanden om, at vi alle må komme frelst hjem til vor far i Himlen.

mit bibelvers;

"Nej, du besværede mig med dine synder, du plagede mig med din skyld. Det er mig, kun mig, der sletter dine overtrædelser, for min egen skyld husker jeg ikke på dine synder" (Es 43,24b-25).

Disse vers har fulgt mig siden min ungdom og bliver meget nærværende hvert år til påske. I Getsemane møder jeg Jesus i angst og smerte. Jeg møder ham, da han hånes, bliver spyttet på og slået – og da en tornekrone flettes og sættes på hans hoved. Og jeg møder hans blik, mens han bærer korset ud mod Golgata. Er der da ikke noget i mig, som kan formilde Gud? Jesus siger: "Nej, du besværede mig med dine synder, du plagede mig med din skyld". Jeg fortjener ikke, at Jesus værdiger mig et eneste blik mere. Men jeg får alligevel lov til endnu en gang at møde Jesu blik, da han hænger på korsets træ. Og da fortæller han mig noget helt uforklarligt og fantastisk: "For min egen skyld husker jeg ikke på dine synder." Uanset mine fejl og mangler brænder Jesu frelserhjerter af kærlighed til mig. Tænk, Jesus vil mig her i livet og i evigheden. Da må jeg synge: "Så vil ved korset jeg blive. Med undren jeg ser: Jeg er fri. Jeg skal ikke dø, jeg skal leve!"

David Elmelund Christensen
Esbjerg

mit liv med Jesus;

Troen i modvind

"Vi kommer ofte til at polere vores gudsforhold," mener Henrik Lysdal Madsen

AF OLE SOLGAARD

"Det er ikke altid så skidt med lidt modvind, hvis det er det, der skal til, for at jeg beskæftiger mig med Gud," konstaterer Henrik Lysdal Madsen. Forleden havde han en del modvind på en løbetur, og det irriterede ham en hel del. Og så kom han til at tænke på, at han normalt ikke lægger mærke til, at han har medvind. "For mig er det en illustration af mit gudsforhold. Når det går godt, så lægger jeg ikke så meget mærke til Gud. Men når jeg kommer ud i "modvind" – og det kan komme fra flere sider – så vender jeg mig til Gud med det," siger 28-årige Henrik Lysdal Madsen. **Har det svært med Guds hellighed** "Jeg har bøvlet en del med tvivl i to år, og det var paradoksalt nok lige efter et intenst bibelskoleophold. Jeg stod på en knivsæg, hvor jeg følte, at jeg stod og vippede mellem tro og tvivl." "Det drejede sig om Guds hellighed. Jeg havde og har svært ved at forstå, at mennesker skal straffes

For Henrik Lysdal Madsen er modvind en parallel til hans gudsforhold. Det er irriterende, men får ham til at vende sig til Gud. i evighed. Det er meget voldsomt for mig, når jeg har nær familie, der ikke tror på Jesus. Det kan føles, som om Gud er ond. Og jeg er ikke kommet til ro med det endnu. Men jeg accepterer, at Gud er Gud, og at jeg er et menneske," fortæller han. "Jeg er i konflikt med Gud om det. Og jeg er blevet afklaret om, at årsagen ligger i min menneskelige grundindstilling, som er en protest mod Gud. Som menneske er jeg dybest set imod Gud. Derfor oplever jeg ikke Gud som retfærdig. Men jeg tror alligevel på ham, og jeg kommer til ham med min protest og tvivl."

Gudsforholdet ikke altid harmonisk "Vi kommer ofte til at polere vores gudsforhold, så det kommer til at se ud som et harmonisk venskab,

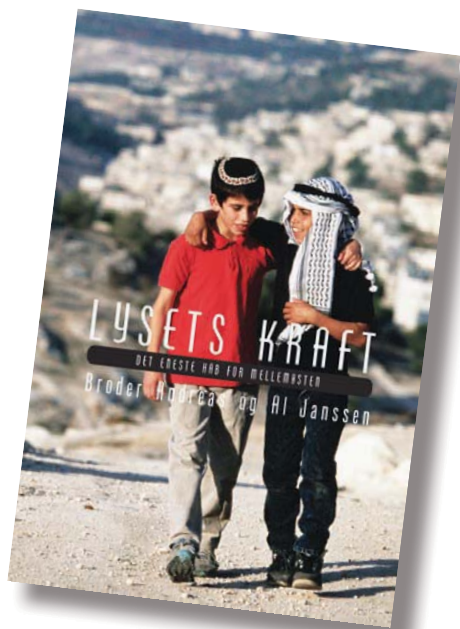

men sådan er det jo ikke altid," kommenterer Henrik Lysdal Madsen. Hans oplevelse er, at tvivl er et

tabu for mange i LM-sammenhæng. Han har dog selv været meget åben om det og har talt med mange om det. Og han har kun

mødt imødekommenhed. Derfor er han også overbevist om, at alle, der tvivler, vil møde støtte hos deres medkristne, hvis de er åbne omkring det. "Mange holder det for sig selv, fordi de er bange for, hvad andre tænker om dem. Men det er en dårlig løsning for en selv. Samtidig er det også svært for ikke-kristne at forholde sig til, hvis vi opfører os, som om alt i vores liv er harmonisk, og hvis vi præsenterer vores kristentro som et tæppe uden huller i." **Mormors omvendelse var trobegræftende** Henrik Lysdal Madsen kom til tro på Jesus i forbindelse med et skelsættende efterskoleophold for over 10 år siden. Det har været trobegræftende for ham, at hans mormor tog imod evangeliet om Guds tilgivelse på sit dødsleje fornylig. Han havde bedt for hendes frelse i længere tid. Han er i øvrigt lige flyttet til Aarhus, arbejder som personlig hjælper i Vojens, og samtidig er han ved at færdiggøre pædagoguddannelsen i Esbjerg. Han er engageret i LM/LMU og har tidligere været volontør for LM i Tanzania.

anmeldelse;

Bogen er tendentiøs

BOGANMELDELSE
AF KAJA LAUTERBACH

Al Janssen, Broder Andreas:
Lysets kraft - det eneste håb for Mellemøsten
Lohse 2012

344 sider - 249,95 kroner

Hollandske Broder Andreas begyndte i 1955 at bringe bibler til kristne i de kommunistiske lande bag Jerntæppet. Det har siden udviklet sig til den internationale organisation Åbne Døre, som hjælper forfulgte kristne i mange dele af verden. Efter Jerntæppets fald først i 1990'erne, hvor de kristne i Østeuropa fik større frihed, flyttede Broder Andreas sine aktiviteter til de muslimske lande.

To citater fra bogen *Lysets kraft* fortæller, hvad der har været hans drivkraft i mange års arbejde i Mellemøsten:

"Hvis vi elsker Israel, er det bedste, vi kan gøre for hende, at lede hendes fjender til Kristus." "Men hvem tager kontakt til terroristerne? Er nogen parat til at møde dem og give dem en grund til at leve, som er større end deres motivation for at dø? Hvordan kan de kende Fredsfyrsten, hvis ingen fortæller dem om ham?"

I *Lysets kraft* fortæller Broder Andreas om, hvordan han har opsøgt men-

nesker fra forskellige sider af konflikterne i Mellemøsten for at forstå deres betingelser og behov, for at vidne om Jesus og for at støtte og opmuntre de kristne.

Man kommer vidt omkring, og mange mennesker bliver nævnt ved navn. Kirkeledere i Beirut, Gaza og Betlehem. Ledere for Hamas og Islamisk Jihad. Ofre for den israelske hærs modsvar mod intifadaer og selvmordsbomber. Palæstinensiske kvinder. Bibelskoleelever i Betlehem. Og mange flere.

Det er alle sammen vigtige personer at få sat fokus på. Men der mangler nogle.

Hvis man ønsker at forstå en konflikt, skal man have alle parter med. Og her halter bogen. De messianske jøder bliver kun nævnt i meget korte afsnit. Hvor er israelere, der lider under palæstinenserne selvmordsbomber og intifadaer? Hvor er israelske ledere? Hvor er medlemmer af israelsk hær og politi, der skal forsøge at finde vej midt i palæstinenserne opstande? Hvor er druserne?

Jeg oplever bogen som meget tendentiøs og kan ikke sige mig fri for at sidde tilbage med en fornemmelse af, at dens forfatter har en dagsorden ud over at bringe Jesus til Mellemøsten, nemlig at fremme en bestemt politisk og teologisk holdning ind i konflikten.

Høringsfrist udskudt en uge

Høringssvar til forslaget om oprettelsen af et trossamfund i LM skal værre fremme senest onsdag den 26. september. Sagen afgøres på generalforsamlingen sidst i oktober

LM's bagland har det meste af september måned til at give udtryk for, hvad de mener om oprettelsen af et LM-trossamfund, inden

generalforsamlingen den 26.-27. oktober skal afgøre, om forslaget bliver ført ud i livet eller ej. Fristen for at indgive hø-

ringssvar er udskudt med en uge, så den nu er onsdag den 26. september. På LM's hjemmeside kan man downloade en folder,

som præsenterer ideen, og herunder kan man læse et uddrag af den.

brs

Uddrag af rapport om LM-trossamfund:

For enkeltmedlemmer uden for folkekirken

Et trossamfund i LM skal i første omgang være et tilbud til de LM'ere, der er udmeldt eller melder sig ud af folkekirken, men som af forskellige grunde ikke er medlemmer af en LM-frimenighed.

Trossamfundet tænkes ikke som egentligt menighedsdannende, idet menigheden fortsat er den lokale LM-kreds/-mødeplads.

Opgaverne, som trossamfundet skal løse, vil variere, fordi behovene er forskellige. Trossamfundets medlemmer vil ofte være enkeltpersoner eller mindre grupper. Derfor vil trossamfundet kunne koordinere arbejdet efter behov på tværs af lokale kredse/mødepladser.

Eksempler

- Hjælpe en familie med at døbe et barn eller konfirmere en ung, hvor den lokale kreds/mødeplads er usikker eller tøvende over for handlingen.
- Hjælpe ved vielse i form af vielsesmyndighed, lån af kirke og, hvis den lokale kreds/mødeplads er usikker eller tøvende, også med pastoral vejledning og samtaler.
- Samle medlemmer i en afdeling om kvartalsvise gudstjenester i en folkekirkebygning med en klassisk folkekirkelig liturgi.
- Samle medlemmer på tværs af kredse til gudstjenester i et af områdets missionshuse.
- Tilbyde en begravesforsikring og et begravesbeholdskab til økonomisk og administrativ hjælp for de pårørende.

For frimenigheder

I første omgang vil fokus være enkeltmedlemmer uden for folkekirken, men tilbud til frimenigheder er også en del af visionen. Det skal være muligt at melde sig ind som menighed.

Opgaverne som trossamfundet skal løse vil variere, men det kan for eksempel være:

- Hjælpe frimenigheden til på en enkel måde at få offentlig godkendelse og de rettigheder og muligheder, det indebærer.
- Hjælpe med formalia omkring vielser og begravelse og, hvor det ønskes, hjælpe med/stå for de kirkelige handlinger.
- Hjælpe med at koordinere ansættelser på tværs af flere frimenigheder.
- Tilbyde et netværk for frimenigheder, hvor man kan hente hjælp, tilsyn, vejledning og inspiration.

En frimenighed uden for LM, som kan tilslutte sig vedtægter, praksis og kerneværdier, kan efter vurdering optages i trossamfundet.

På sigt kan trossamfundet udvikles til at være en samlende ramme for enkeltpersoner uden for folkekirken og frimenigheder i LM.

Fra folderen "Et trossamfund i Luthersk Mission", som kan downloades på www.dlm.dk/dokumenter.

Bøn mellem retræte og åndskamp

Budskabet på gaden med temanummer om bøn

Bøn og bønghørelse
Bøn og batteriopladning
Bøn som retræte
Fra bønnens verden
Abba Fader

Det er titlerne på artiklerne i det nyeste nummer af Budskabet, der har bøn som tema. I den sidste temartikel om *Bøn og mission er åndelige krig*, skriver Enok Sørensen blandt andet:

"Den åndelige krig skal kæmpes på dens præmisses. Gode strategier, velplanlagte og velgennemførte kampagner, møder, gudstjenester og aktiviteter gør det ikke. Derfor må vi hele tiden

Budskabets redaktion (fra venstre): Inge Bøgel Lassen, Aalborg, Lene Malmgaard, Aarhus, Lene Due Madsen, Gudhjem, Christian Haahr Andersen, Herning, Per Westh Jensen, København og redaktør Ole Solgaard, Løsning.

leve i tæt kontakt med Lyset. Lytte til Jesus, tale med Jesus. Tale med ham om alt, og lade os bestemme af ham."

Hele artiklen kan læses som smagsprøve på Budskabet nummer 5 på dlm.dk/budskabet.

brs

Kontakt LM's sekretariat på tlf. 48 20 76 60 og få Budskabet resten af 2012 og hele 2013 for kun et års pris. Det koster 260 kroner og kun 160 kroner for unge under 30.

FOTO: LARS DYSAGER

debat;

Peter O.K. Olofsen; Hvad gør det ved os at forblive i en kirke, som er så tydelig i konflikt med Bibelen?

Debat er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen

» Hvad gør det ved os?

AF PETER O.K. OLOFSON
SUMBAWANGA

Efter at der er blevet skudt en del på Karl Haahr (Tro og Mission den 29. juni 2012 *Landsstyremedlem forlader folkekirken* og de efterfølgende indlæg), synes jeg, at vi skal tage hans spørgsmål til os alvorligt: Hvad gør det ved os at forblive i en kirke, som er så tydelig i konflikt med Bibelen?

Ser vi på udviklingen de sidste 50-60 år for præster: deres vedkommende, var der engang, at det var et bekendelsesspørgsmål, at man ikke blev ordineret sammen med en kvindelig kandidat, skulle give embedshåndslag til en kvindelig præst (og dermed anerkende, at hun kunne varetage dette embede) eller lade sig ordinere af en kvindelig biskop eller stille sig under hendes tilsyn (og dermed anerkende hendes ret til at varetage dette embede).

Da der endelig blev lukket for diverse overlevelsesstrategier desangående, var det tilsyneladende ikke længere et bekendelsesspørgsmål for en del.

Der var en gang, at man holdt fast ved den bibelske lære om, at præsten var kaldet til at være hyrde og derfor havde ansvaret for, at vranglære ikke trængte ind. Derfor fandt man afløse,

man trygt kunne overlade menigheden til.

I dag er dette tilsyneladende ændret rimelig radikalt, da en del overlader deres menigheder og prædikestole til åbenlyse vranglærere, fordi de skal have deres frisdag eller ferie, og der er så også – efter sigende – provster, der ikke accepterer præstens ret til selv at bestemme, hvem der skal afløse.

Det synes lidt svært at sige, at disse præster netop er i folkekirken for de svage, famlende og usikres skyld, for dem efterlader de, når de skal have frisdag eller ferie. De stærke skal jo nok blive væk, når hyrden overlader fårene til ulvene.

Engang holdt man fast ved den bibelske lære om, at kirketugt var ét af den kristne kirkes kendetegn, i dag accepteres det tilsyneladende af mange (?), at man ikke i praksis kan/må praktisere kirketugt.

Hvad gør det ved os at forblive i folkekirken? Noget tyder på, at en del præster skifter lære. De giver embedshåndslag til kvindelige præster, lader sig ordinere af kvindelige biskopper, kalder vranglærere til at passe på deres får og opgiver kirketugten.

*Forkortet af red.
Læs hele indlægget på
debat.dlm.dk.*

forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

Risikoen for at isolere sig som frimenighed er ligeså stor, som den altid har været for en LM-kreds eller en hvilken som helst LM-institution.

FOTO: SXC.HU

» Indrømmelse

AF DITTE OLSEN
HILLERØD

Det undrer mig, at LM's generalsekretær aldrig har hørt nogen indrømme, at der er en risiko for at isolere sig i en frimenighed. Men her er indrømmelsen så. Hvis den altså er gyldig, når den kommer fra et ikke særlig prominent frimenighedsmedlem skrevet i en ikke særlig prominent avis.

Risikoen for at isolere sig som frimenighed er ligeså stor, som den altid har været for en LM-kreds eller en hvilken som helst LM-institution.

Al respekt for dem, der engagerer sig i folkekirkens kor, spejdere og Alpha-kurser. De udgør bare ikke flertallet af LM'erne. De engagerer sig nemlig i LM's børne-, musik- eller tværkulturelle arbejde ud fra de-

res lokale missionshus – og nøjes med at nikke venligt til "den svage i troen", som de sidder ved siden af på kirkebænken hver anden eller tredje søndag.

De få, der både bakker op i missionshuset og engagerer sig i folkekirken, synes jeg, bare skal blive ved med det, hvis deres samvittighed ikke fortæller dem andet. Men de andre LM'ere svigter ingen ved at forlade folkekirken, som de ikke allerede har svigtet ved blot at være passive kirkegængere.

Jeg valgte folkekirken fra, blandt andet fordi LM, mine naboer og min ikke-kristne familie udfyldte min tid. Og jeg har da også kendt mange, der valgte at engagere sig i folkekirken, som vi så siden sjældent så i missionshuset.

Ingen kan nå alle, men alle kan nå nogle! Så drop konkurrencen om, hvem der har den største missionsmark!

leder; Udfordring og gave

LUKKELOVEN BLIVER AFSKAFFET i Danmark den 1. oktober. Der er ikke tale om en værdimarkering fra den nuværende regering, men derimod om udmøntning af en lov, som den daværende VK-regering vedtog den 20. maj 2010 med støtte fra Radikale, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti.

Fremover kan alle butikker holde døgnåbent året rundt med undtagelse af helligdage, grundlovsdag og juleaftensdag.

Søndag er blevet en ganske ordinær dag i ugen. Det er resultatet af den liberaliserede lukkelov.

DEN BIBELSKE BEGRUNDELSE FOR søndagens særstilling går ikke kun tilbage til de ti bud, men derimod til selve skaberordningen. Gud hvilede på den syvende dag.

Alligevel er søndagens særstilling blevet tolket noget forskelligt i den kristne tradition, og spørgsmålet har ikke spillet den helt store rolle i den lutherske kirke. Pietisterne praktiserede dog en meget streng forståelse af helligdagen, som næsten kunne måle sig med ortodokse jøders helligholdelse af sabbatten.

Ud fra et luthersk synspunkt kan man ikke sige, at afskaffelsen af lukkeloven er en tragedie. Selv om mange flere kommer til at inddrage søndagen som arbejdsdag, vil alle kunne anvende en anden dag i ugen til hvile og koncentration om Guds ord.

Det handler om at prioritere, og hvis vi ikke med en 37-timers arbejdsuge magter at skaffe os rum til hvile og Guds ord, så kan vi ikke bruge den liberaliserede lukkelov som undskyldning.

Så lad os bruge anledningen til at lade os udfordre og gennemtænke vores søndagspraksis!

DANMARK BLIVER IKKE et mere ugudeligt land at leve i, når lukkeloven liberaliseres, men det danske samfund bliver ringere.

Derfor er der også ud fra et samfundsmæssigt tankegang grund til at beklage udviklingen.

Afskaffelsen af lukkeloven cementerer nemlig synet på arbejdet som livets store prioritet og er med til at reducere mennesket til arbejdskraft. Det vil næppe løse stressproblemerne i samfundet.

Tidligere biskop Jan Lindhardt kaldte ved en lejlighed helligdagsbuddet for "Guds arbejdstilsyns beskyttelse af sit menneske, så det ikke skal bryde sammen af for meget arbejde".

Når samfundet i stigende grad mister søndagen som en fælles hvilepuls, bliver det også i de enkelte familier stadig vanskeligere at finde tilstrækkelig fælles tid til det fælles samvær og nærvær, som er så afgørende for trivsel og sund udvikling.

For den kristne menighed vil søndagen ikke som tidligere kunne samle alle. Der vil fremover være stadig flere, som er på arbejde.

Først og fremmest er søndagen en gave til os med tilbud om hvile og koncentration om Guds ord. Søndagen udtrykker Guds gode vilje med menneskelivet.

*Birger Reuss Schmidt
ansv. redaktør*

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

» Folkekirken er kun en ramme - er den farlig?

AF OLE REUSS SCHMIDT
KASTRUP

Svar til Henning Haahr-Andersen.

Tak for læserbrev, hvor du som respons på læserbrev fra mig betegner folkekirken som en farlig ramme.

Det har du helt ret i, at der er stor fare for, at man i folkekirken lader sig påvirke og bare glider med tidsånden. Problemet er imidlertid, at fordi man melder sig ud af folkekirken og danner sit eget lille kirkesamfund, så står man fortsat i præcis den samme fare, for tidsånden virker også her.

Så skriver du til sidst: "En-

delig kan jeg efter fem års medlemskab af en frimenighed oplyse, at det ikke er muligheder, det skorter på"

Det fik mig naturligvis til at besøge hjemmesiden for Aroskirken i Aarhus, og jeg kan kun tage hatten af for dette helt igennem fine, tiltalende og dybt troværdige foretagende.

Men samtidig med, at jeg glæder mig over "Ugens prædiken", så ærgrer det mig, at jeres glimrende præst ikke har stået og holdt den i en af folkekirkernes i Aarhus. Så kunne I alle sammen have hørt den her sammen med et antal - og muligvis endda et stort antal - ganske almindelige

danske samfundsborgere. Hvilken berigelse for alle parter.

Der er nemlig en ganske bestemt afgørende forskel på at stå på en talerstol i folkekirken og i en LM-sammenhæng:

I en LM-sammenhæng vil prædikanten næsten altid kunne stå og kigge ud over en forsamling, hvor han i forvejen kender hver og en af de tilstedeværende.

I folkekirken vil præsten tit og ofte stå på talerstolen og få øje på mennesker i forsamlingen, som han aldrig har set før, og hvor han tænker: Hvem er mon disse mennesker, der sidder der på 3. række?

Hvorfor gik Paulus op på Areopagos, da han kom til Athen, dette forum for alle mulige ugudelige synspunkter?

Kunne det ikke tænkes, at det var fordi Areopagos netop var stedet, hvor alle folk i forvejen var, og hvor det var muligt at få dem i tale?

På samme måde er folkekirken stedet, hvor mennesker er, og hvor det er muligt at få mennesker i tale.

Det er så heller ikke helt uden problemer, naturligvis ikke, men eftersom den samme folkekirke i praksis ikke er andet end en ramme, ligesom Areopagos var det, så er folkekirkens alligevel fortsat en rigtig god mulighed.

2-vær andelslejlighed i Ris-skov på 65 m² sælges. Godkendt til forældre køb. Pris: 883.000 kr. 2175 kr/mdr i fællesudgifter. Overtagelse: 1. september eller derefter. boligkontakten.dk, sagnr: 68047. Ring til 28106064 / thomas-rasmussen.mail@gmail.com.

Lone Dalsgaard

Psykoterapi
& supervision
af ledere

www.lonedalsgaard.dk

Hjertelig tak

for den varme medleven og de gode ord og gaver til Hvidekilde ved Agnes Krarups begravelse fra Hillerød Kirke.

Kirsten og Lindvig Osmundsen
Kis og Anders Krarup
Annette og Jens Krarup

Kratholmskolen søger lærer

Med tiltrædelse den 1. oktober 2012
Stillingen er mellem 90 og 100 % efter ønske.

Skemaet indeholder følgende fag:

Dansk og klasselærerfunktion i 1. kl., engelsk i 4., 6. og 7. kl., idræt piger i 2., 3., 4. og 5. kl., samt håndarbejde i 4. klasse.

Vi er også interesseret i at høre fra dig selvom du ikke kan dække alle fag.

Kratholmskolen er en kristen friskole med 200 elever. Det er en fagligt og socialt velfungerende skole med engagerede medarbejdere, der giver en god undervisning i trykke og gode rammer. Skolen lægger vægt på det kristne livs- og menneskesyn, og ansøgere skal være i overensstemmelse hermed samt aktivt arbejde for det.

Du får en spændende arbejdsplads med åbenhed for nye idéer, et godt kollegialt samarbejde og gode bygningsmæssige rammer.

Vi forventer, at du er fagligt dygtig, ansvarsbevidst, aktiv og engageret, har et godt humør, er god til at samarbejde, har gode idéer og lyst til at arbejde med børn.

Ansættelsen sker i henhold til overenskomst mellem Lærernes Centralorganisation og Finansministeriet.

Ansøgning med relevante bilag skal være skolen i hænde senest den 10. september 2012.

Samtale forventes gennemført den 13. september 2012 mellem kl. 17 og kl. 21.

Ansøgningen sendes til Kratholmskolen, Byghøjvej 27-33, 5250 Odense SV.

Yderligere oplysninger: Kontakt skoleleder Frederik Christensen på tlf. 65 96 22 69 eller 20 96 22 69.

KRATHOLMSKOLEN
EN KRISTEN FRISKOLE

Konfirmandkursus
30. juni til 13. juli
2013
Hedemølle Efterskole
Sydvestjyllands Efterskole
Sædding Efterskole
Tilmelding åbner 3. september kl. 15
Tilmelding på konfirmandkursus.dk

»Gratis-døgn«
29.-30. september
Går du i 6.-8. klasse?
Så er du velkommen til »Gratis-døgn« på Løgumkloster Efterskole!
Lørdag d. 29. september kl. 11 til søndag kl. 11.
Bliv evt. lidt længere og oplev »Efterskolernes Dag« d. 30. september.
På »Gratis-døgn« kan du:
• prøve en af skolens linjer: Frilufts-, Musik/drama- eller Idrætslinje
• prøve nogle af skolens værksteder
• opleve spændende aktiviteter med skolens elever og være med til lovsang
• afprøve efterskolelivet
For jer, der kommer fra Østdanmark, arrangeres buskørsel. Stoppesteder: DGI-byen i Kbh. samt McDonald, Svendborgvej, Odense. Bus retur søndag kl. 11
Tilmelding på tlf. 74 74 36 52 eller lme@lme.dk senest d. 24. september 2012

Udlejes snarest: Totalt nyrenoveret hus i Vejby (Tisvildeleje), tæt på Vejby st., skole, institutioner samt dagligvarebutikker. Grundplan 65 kvm. Stueetage: køkken/stue og badeværelse. 1 sal: 2 værelser og alrum. Alt i lyse farver. Husleje: 8000,00 kr./md. + forbrug. Depositum: 3 mdr's leje. Henvendelse: Charlotte & Michael Sørensen tlf. 40331034/24632010

www.dlm.dk

PSYKOTERAPEUTISK BEHANDLING
v/ Connie og Mads Noer, Munkeparken 115, 6240 Løgumkloster
Samtaleterapi - individuel, par, familier
Personalerådgivning - supervision, coaching, undervisning
Lokaler i - Esbjerg, Kolding, Løgumkloster
Tlf. 74744649 · E-mail: noer@familieterapeuter.dk
Hjemmesiden: www.familieterapeuter.dk
Vi har mere end 15 års erfaring på området!
Medlem af psykoterapeutforeningen MPF

Bornholm
13. - 18. september
- Varieret & smukt landskab
- Hammershus
- Se en rundkirke indefra
- Besøg Svaneke & Gudhjem
Rejseledere: Anne Marie & Finn Najbjerg, Kjellerup
Pris: Kr. 6.995,- pr. person i dob. vær.
Bestil program for turen
75 92 20 22
fxr@felixrejser.dk
www.felixrejser.dk
felix rejser

lumi genbrug
Luthersk Missions genbrugsbutikker modtager gerne alt, som er for godt til at kassere, men egnet til genbrug.
Du finder os her:
AGERSKOV: Tværgade 2, tlf. 29 72 99 84
AABENRAA: Ll. Kolstrup 40, tlf. 74 75 00 80
GILLELEJE: Østergade 2, tlf. 32 62 00 56
HILLERØD: Helsingørsgade 19b, tlf. 33 12 00 56
NEXØ: Sdr. Hammer 55, tlf. 56 49 32 11
SKJERN: Svinget 10, tlf. 40 83 68 40/30 23 00 27
VIDEBÆK: Nygade 19, tlf. 42 18 42 18
lumigenbrug.dk

lm
LUTHERSK MISSION
Bed for Tyrkiet!
Vil du forpligte dig til at bede regelmæssigt for Tyrkiet samt modtage nyheder og takke- og bedeemner? Så tilmeld dig LM's forbønsnetværk for Tyrkiet. Følg vejledningen på dlm.dk/tyrkiet

Grundlæggende kristendom for unge
Dig og kristendommen
er et kursus-oplæg på tre samlinger i grundlæggende kristendom. Kurset henvender sig specielt til unge kristne og deres venner. Overskrifterne for samlingerne er:
• Mennesket og Gud
• Jesus, dåben og troen
• At leve som kristen
Ønsker du at arrangere et kursus, kan du bestille en dvd der indeholder PowerPoints, manuskript, ledervejledning, videoer og deltagermateriale.
Du kan læse mere om Dig og kristendommen på dok.kristendomskursus.dk

Svarpanel: terapeut Ellen Esmarch Pedersen, daglig leder af KPI Carsten Hjorth Pedersen, læge Anne Marie Rask, cand. theol. og frimenighedspræst Peter Rask og socialrådgiver Yvonne Solgaard

spørg;

Bibelen udfordrer os på pengepungen

Kære Brevkasse
I Bibelen finder vi meget klare formaninger om for eksempel vores forhold til penge. "Har vi føde og klæder, skal vi lade os nøje med det" (1 Tim 6,8), siger Paulus, og han advarer stærkt mod faren ved rigdom.
Men hvad betyder det i dag? Der er jo ingen af os i det danske velfærdssamfund, der vil nøjes med føde og klæder.
Jeg oplever, at vi er blevet immune over for Bibelens advarsler mod materialisme. Hvad gør vi ved det?
Hilsen
Den rige mand

Kære Den rige mand
Tak for dit spørgsmål til brevkassen, som jeg ikke tror, vi sådan lige bliver færdig med at tale om. Jeg vil her forsøge at komme med mit bud på, hvordan vi som kristne i et velfærdssamfund kan agere i forhold til Bibelens tale om rigdom.

Vi skal takke Gud for velfærdsgoderne
Nu sidder jeg og skriver dette svar på min computer, og vi har alle mange forskellige velfærdsgoder i vores hjem. Det tror jeg, vi med frimodighed skal takke Gud for. Takke for, at vi ikke mangler noget – hverken føde eller klæder eller andet.
Samtidig må vi bede Gud om at bevare os fra griskhed og havesyge. Jeg tror, der er en velsignelse i at være taknemmelig for, hvad vi har – for hvad Gud har givet os. Det må dog ikke føre til havesyge, altså trangen til at

ville have mere.
Der er flere ting, jeg godt kunne tænke mig at eje. Sådan er det sikkert med mange af os, men når jeg står over for at skulle købe en større ting, bør jeg spørge, om det er det rigtige at gøre.
Kan jeg anvende de penge på en bedre måde – for eksempel ved at give dem til Guds riges arbejde eller til mennesker, som har større behov for dem, end jeg har.

Penge må ikke styre liv og adfærd
Penge og velfærdsgoder i sig selv er der ikke noget galt i. Det er den magt, penge så let får over vores liv, der er en fare i. Penge kan let komme til at styre vores liv og adfærd, således at vi indretter vores tilværelse i forhold til penge.
Formålet med livet bliver at tjene penge, så jeg kan købe ting og gøre ting for disse penge. Hvis vi kommer

dertil, er der fare på færde, for så har pengene taget kontrollen over vores liv.

Både fattigdom og rigdom fører let til synd
I Ordsprogenes Bog 30,8 står der "Giv mig hverken armod eller rigdom."
Tænk, hvis vi kunne sige det med et oprigtigt hjerte. Fattigdom er ikke at ønske, og efter Bibelens anvisninger er rigdom det heller ikke. Ikke fordi hverken fattigdom eller rigdom i sig selv er dårligt, men fordi det let fører os ud i synd imod Guds bud på den ene eller anden måde.
At vi skal nøjes med føde og klæder, tror jeg, må få den konsekvens i vort liv, at vi ikke bliver så optaget af velfærdsgoder, at det bliver retningsgivende for vores liv, handlinger og prioriteringer.

Vigtigt at høre Bibelens advarsler mod rigdom
Jeg tror, at du i nogen grad

har ret i, at vi som velstående kristne har vendt det døve øre til Bibelens advarsler mod rigdom.
For at fastholde Bibelens budskab og advarsel mod rigdom tror jeg, det er vigtigt, at vi igen og igen hører det forkyndt.
Det kunne så være en opfordring til prædikanter!
Det kunne måske også være godt for nogle af os at udfordre os selv lidt på dette område.
For eksempel lade være med at købe andet end mad og absolut nødvendigheder i en periode over nogle måneder.
Det, vi derved sparer, kun-

ne vi jo så passende give til Guds riges arbejde eller til andre mennesker, som har større behov, end vi har.
Der kunne også være andre måder, hvorpå vi kunne udfordre os selv på, at Bibelens advarsler mod rigdom skal tages alvorligt.
Der er en reel fare for at komme væk fra Gud, hvis vi bliver så optaget af materialismen, at det får magten/kontrollen over vores liv.
Lad os bede Gud om at hjælpe hver enkelt af os – om vi har få eller mange penge – til at bruge dem sådan, som Gud ønsker det.
Venlig hilsen
Yvonne Solgaard

Skriv til Tro & Missions brevkasse og spørg om livet med troen. Adressen er: Brevkassen, Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød. Mail: tm@dml.dk. Alle henvendelser behandles fortroligt. Der svares kun på de breve, der kommer i avisen. Alle breve vil fremstå anonymt i avisen.

9 skarpe;

1 Hvilken aktivitet nyder du mest at lave?
Jeg nyder at gøre ting, jeg ikke "skal" - selv vinduespudsning kan blive en nydelse så! Men børnebørn er altså en speciel "nydelse"!

2 Hvilken aktivitet hader du mest?
Ordet "hader" bruger jeg ikke, men jeg kan ikke fordrage, når kreaturerne løber af marken, og jeg skal hjælpe med at få dem ind igen!

3 Hvad er din bedste oplevelse i det seneste år?
Jeg må nævne to oplevelser! 100-års jubilæumsfesten i Krusbjerg den 1. juli var en ualmindelig god dag, og vores Bibel- og Baderferie på Patmos i september 2011, var en fantastisk dejlig oplevelse. Her fik både legeme og sjæl ny energi!

Navn: Karin Mørk Nielsen
Alder: 58 år
Bopæl: Løvagergård ved Krusbjerg
Job: plejehjems-assistent

Anledning:
Karin Mørk Nielsen er fritidsjournalist for *Tro & Mission* i Vestjylland og har skrevet artiklen side 6.

4 Hvad er det værste, du senest har været udsat for?
På vej hjem fra arbejde en dag blev jeg søvnig bag rattet, og pludselig befandt jeg mig i den forkerte vejbane! At jeg der også fik en stærk følelse af englevagt, gav stof til eftertanke og tak, så måske var det ikke den værste oplevelse?

5 Hvad siger din familie, at din fremherskende egenskab, er?
Hm-m! - Det har jeg vist glemt at dem spørge om!

6 Hvad er du optaget af lige nu?
Børnetræf i Krusbjerg den kommende weekend. Og så skal vi snart på ferie.

Det, Karin Mørk Nielsen nyder allermost, er at være sammen med sine børnebørn.

7 Hvad er det bedste ved det kristne fællesskab, du kommer i?
Vi kommer i LM i Krusbjerg med cirka 35 medlemmer i alle aldersgrupper. Det bedste er, at her lyder Guds ord, og at vi har et godt fællesskab på tværs af alder - og selvom vi nu er 100 år, har vi igen små børn til en børneklub!

8 Hvad bruger du mest LM's hjemmeside til?
Tjekker med mellemrum nyheder og søger informationer.

9 Hvad synes du om at være fritidsjournalist?
Udfordringen er at få stof til artiklerne og få dem skrevet, så de er værd at læse. Lykkes det, så glæder jeg mig.
Det er også dejligt, når jeg får opfordringer til at skrive. Det sker dog ikke så ofte, som jeg kunne ønske mig.
Jeg tror, mange tænker, at der skal noget særligt til, for at en lokal historie kan komme i avisen, men jeg vil gerne være med til at formidle inspiration til mission i hverdagskristenlivet. Hvordan og hvad gør man for eksempel i børnearbejdet og LMU?
Så hold jer ikke tilbage i Vestjylland! Kom med ideerne – jeg skal nok formidle!

do

bagvendt;

Bagvendt bliver skrevet på skift af efterskoleforstander Rasmus B. Houler, missionær Annelise Clausen og : Leder af frivillige i Københavnerkirken Helene Hammer Pihl

Høsttid er eksamenstid

AF RASMUS B. HOULER
SÆDDING

Det er blevet efterår, og det er høsttid. Jeg så i fjernsynet en vel-

oplagt landmand, som fortalte om, at høsttiden for ham er noget helt særligt. Den er en slags eksamenstid. Han havde arbejdet med sin jord i næsten et helt år: pløjet, harvet, sået, gødet, sprøjtet. Nu skulle det så vise sig, om alle anstrengelserne havde båret frugt. Og landmanden så glad ud, for det tegnede til at blive en rigtig god høst.

Ude i vores have står georginer-

ne frodigt og blomstrer med fantastisk smukke blomster i mange farver og former. Vi plukker smukke buketter og glæder os over, at alt bøvlet med at grave knoldene op for vinteren og grave dem ned igen om foråret har båret frugt. På efterskolen har vi også haft høsttid, synes jeg.

Vi ansatte gik på sommerferie fyldt med glæde over de resultater, årets arbejde med eleverne havde

båret. Skolestart er også høsttid: Sikke nogle dejlige og spændende elever, vi har fået lov til at høste, og som vi nu skal leve sammen med resten af skoleåret!

Det kræver slid, dygtighed og udholdenhed at få en god høst. Ved høsttid viser forskellen sig mellem en god og flittig landmand og en dårlig og doven landmand. Når vi som kristne fejrer høsten, minder vi i taknemmelighed hinanden om,

at "det er Gud, som giver vækst", og "det vokser jo, medens vi sove".

Men der er også en anden sandhed, som høsttiden minder os om: "Hvad et menneske sår, skal det også høste". Vores hverdagsliv har tyngde og betydning. Vores ord og handlinger er som såsæd, vi spreder omkring os, og som vi sår, skal vi høste. Denne lovmæssighed står fast, og jeg kender kun én, som kan bryde den for os.

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST

DANMARK

PP

PP

ID-nr. 42591

Maskinel Magasinpost

Udbringes senest

lørdag d. 1. september 2012

lm

LUTHERSK MISSION

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

16

31. august 2012

Årgang 112 · Løssalg 20 kr.

Emma fra Tanzania ser sit arbejde som en tjeneste for Gud. I næsten 30 år har hun været hushjælp hos tre missionærfamilier - som tak har de givet hende en rejse til Danmark

Barnløse;
Oddrun og Finn Aasebø Rønne kunne ikke få børn på naturlig vis. Læs om nogle af deres overvejelser i den forbindelse.

LM's Musikafdeling
har 25 års jubilæum i år. Starten var turbulent og præget af både glæder og debatter

Vores gudsforhold ser ofte ud som et harmonisk venskab, men sådan er det jo ikke, siger Henrik Lysdal Madsen

Formen på møderækken i Østerlars var anderledes i år. Både unge og ældre er positive

9

11

3

4

8